

വ്യാലോകത്തിനും, സുഖാവഹമായ വിശ്വാസത്തോടും, സ
 വ്യാപ്തതോടുംകൂടിയതായ ഞാൻ അത്രപിതായി കാലചക്ര
 തെ നയിച്ചുവരുന്നു. സർവ്വലോകത്തിലും ഏതെങ്കിലും
 കർമ്മങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നുണ്ട്. എന്റെ ഉദാത്തത്വം പ്രവേ
 ശിച്ചു നീ അല്പം ക്ലേശിച്ചിരിക്കാം. അതു നിനക്കു സു
 ഖവും ശ്രേയസ്സുമാക്കിയേ വരികയുള്ളൂ. ലോകത്തിൽ കാ
 ണുന്ന സർവ്വചരാചരങ്ങളിലും എന്റെ ആത്മാവുണ്ടാ
 പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് നീ അറിയണം. സ
 റ്വ്വലോകപിതാമഹനായ ബ്രഹ്മാവ്യം എന്റെ ദേഹാർത്ഥ
 മാണു്. ചതുർയുഗങ്ങൾ കാരാതിരം പ്രാവശ്യം പരിവ
 ര്ത്തനം ചെയ്യുന്നതുവരെയും ബ്രഹ്മാവ്യ ഭൂതങ്ങളെ മോചി
 പ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ഉറങ്ങിക്കിടക്കും. അക്കാലത്തായും ഞാൻ
 ഇവിടെ ഇങ്ങിനെത്തന്നെ വാഴുക. ബ്രഹ്മാവ്യം ഉണര
 ന്നതുവരെ ഞാൻ ഈ ശിശുരൂപത്തിൽത്തന്നെ കിട
 ക്കും. ബ്രഹ്മാവായി വന്നു നിനക്കു വരം തന്നതു തന്നെ
 ണു്. സ്വരവരജംഗമങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചു് എങ്ങും കരേ
 കടലായിത്തീരുകയാൽ നീ കാതമനായതു കണ്ടു ഞാൻ
 നിനക്കു ജഗത്തിനെ കാണിച്ചുതന്നു. എന്റെ ശരീര
 ത്തിനുള്ളിൽ കടന്നു ലോകം മുഴുവൻ കണ്ടു നീ വിസ്മി
 തനായി നിന്നതല്ലാതെ, തത്വം ഗ്രഹിച്ചില്ല. അതു
 കൊണ്ടു നിന്നെ ഉടൻ വെളിയിൽ വിട്ടു, സുരന്മാർക്കുപോ
 ലും അറിയുവാൻ വയ്ക്കാത്ത ആത്മതത്വം നിനക്കു പാ
 രുത്തുതന്നു. ബ്രഹ്മാവ്യം ഉണരുന്നതുവരെ നീ ഇവിടെ
 വിശ്വാസപൂർവ്വം സസുഖം സഞ്ചരിച്ചുകൊള്ളുക. പിതാ
 മഹൻ ഉണർന്നാൽ എന്തിനാൽ ദേഹസൃഷ്ടിക്കായി

അരംഭിക്കും. പഞ്ചഭൂതങ്ങളും സർവ്വചരാചരങ്ങളും അപ്പോൾ വീണ്ടുമുണ്ടാകും.”

ആ പരമാർത്ഥതനാൽ ദേവൻ മറക്കുമ്പോഴേയ്ക്കു നോട്ടം ഇത്രയും വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിട്ട് അവിടെ മറഞ്ഞു പോയി.

ൻ. അംഗിരസം.

പണ്ടു മഹാഭാരതനായ അംഗിരസ്സ് ആശ്രമസ്ഥനായി അത്യഗ്രതപസ്സിൽ എപ്പെട്ടുകയറുകയായി. ആ തപസ്സാൽ അദ്ദേഹം ഫലപ്രസാദനാക കവിത്തുകൊണ്ട് ഉജ്ജ്വലിച്ചു സൂര്യനെപ്പോലെ ജഗത്തു മുഴുവൻ പ്രകാശിപ്പിച്ചു. അംഗിരസ്സിന്റെ തേജസ്സാൽ ജലത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു തപസ്സുപെരുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മൂടുപൊരുകുമാൻ കഴിയാതെ ഏറ്റവും തളസ് കണ്ടു തിരിച്ചറിയാതെ നിലയിലായി. ലോകങ്ങൾക്കായി മഹാഭാരതനായ ബ്രഹ്മാവു സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും തപസ്സിൽ തപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന തനിക്ക് അഗ്നിതപം നഷ്ടമായിപ്പോയി എന്നും തെളുപ്പമായ അഗ്നി വിഷാദിക്കുകയും താൻ വീണ്ടും അഗ്നിതപം വെണ്ടു് എങ്ങിനെയാണു ചിന്തിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ അഗ്നിയെപ്പോലെ ലോകങ്ങളെ തപിപ്പിക്കുന്ന ആ മഹാമുനിയെ കണ്ടെത്തി. പെട്ടെന്നുണ്ടായ അഗ്നി തെല്ലൊന്നു മറവിനിന്നു.

അംഗിരസ്സ്—അല്ലയോ ലോകഭാവന, ഉടൻ ഭവാനു

ന്നെ വീണ്ടും അഗ്നിയായിക്കൊള്ളുക. ത്രൈലോക്യത്തിലെ സർവ്വഭൂതങ്ങളും ഭവാനെ അറിയും. തിമിരനാശനനായ ഭവാനാണു പ്രഥമമായി ബ്രഹ്മാവു സൃഷ്ടിച്ച അഗ്നി. ഭവൻ സ്വസ്ഥാനത്തിൽ അവിളംബം പ്രവേശിച്ചാലും!

അഗ്നി—ഞാൻ ലോകത്തിൽ കീർത്തിമീനനായിപ്പോയി. ഭവൻ ഹൃതാശനനായിത്തീർന്നു. ഇപ്പോൾ ജനങ്ങൾ ഭവാനെയൊന്നു പാവകനായി അറിയുന്നത്, എന്നെപ്പോലെ. അല്ലെങ്കിൽ പ്രജാപതിപുത്രം, ഞാൻ എന്റെ അഗ്നിത്വത്തെ ഭവനിൽച്ചേക്കും. ഭവൻ തന്നെ പ്രഥമമായുണ്ടായ അഗ്നിമാവണം. ഞാൻ ദ്വിതീയനായി നിന്നുകൊള്ളാം.

അംഗിരസ്സ്—പ്രജകൾക്കു സ്വർഗ്ഗഹിതമായ ഹവിസ്സിനെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു ഭവൻ രാമോന്മാദകനായ അഗ്നിയായിത്തന്നെ വർത്തിച്ചു പുണ്യം ചെയ്താലും. എന്റെ തേജസ്സു കൈയേറ്റു് അഭിഷിന്ദന പുത്രഭാവത്തിൽ ഭവൻ അഗ്നിയായിത്തീർന്നു. ഞാൻ ഭവന്റെ പ്രഥമപുത്രനെന്ന നിലയിൽ അഗ്നിത്വത്തെ ഹരിക്കയും ചെയ്യാം.

അഭിഷിന്ദനയാവട്ടെ എന്നു ജാതദേവസ്സു സമ്മതിച്ചു. അന്നു മുതൽ അഗ്നി അംഗിരസ്സിന്റെ പുത്രനായി ബ്രഹ്മസ്തതിയെന്ന സംജ്ഞ ധരിച്ചു. അംഗിരസ്സിന്റേനിന്നു അഗ്നിക്കു രൂപമുണ്ടാകുകയും അഗ്നിയിന്റേനിന്നു അംഗിരസ്സിനു തേജസ്സുണ്ടാകുകയും അഗ്നി അംഗിരസ്സിന്റെയും അംഗിരസ്സ് അഗ്നിയുടേയും പ്രഥമപുത്രത്വത്തെ കൈ

കൊണ്ടു ദേവന്മാർ ശരിവെച്ചു. അംഗിരസ്സി പഠത്ത
തു കേട്ടു ബ്രഹ്മസ്സതിയെ തങ്ങളുടെ ഗുരുവായി വരിച്ചു.

ബ്രഹ്മാവിന്റെ തൃതീയപുത്രനായ അംഗിരസ്സി സ
ഭയെ പഠിപ്പിച്ചു. സൂത്രാത്മാവാണു് അംഗിരസ്സ്. സഭയാവട്ടെ സംവത്സാരമുദായ കാലത്തിന്റെ അ
ധിദേവതയാണു്. സഭയിൽനിന്നു മഹത്തായ യശസ്സും
മഹത്തായ ശരീരഭേദവും മഹത്തായ വേദാഭ്യയനവും
മഹത്തായ സങ്കല്പാദിരൂപവും മഹത്തായ വിചാരവും
മഹത്തായ പ്രതിഭയും ചേർന്നു ബ്രഹ്മസ്സതി ജനിച്ചു. വി
രാഡാത്മാവാണു ബ്രഹ്മസ്സതി. രൂപംകൊണ്ടു് അതിര
റാവറാണു് അംഗിരസ്സിന്റെ അപത്യങ്ങളെല്ലാം. ഭാനു
മതീദേവിയാണു് അംഗിരസ്സിന്റെ പ്രഥമപുത്രി. ഭാ
നുമതി എന്നാൽ സൂര്യനോടുകൂടിയവൾ എന്നർത്ഥം.
ദിവസത്തിന്റെ അധിദേവതയാണു് ആ പുത്രി. ദി
തിയപുത്രി രാത്രിയുടെ അധിദേവതയായ രാഗയാ
ണു്. സുഷുപ്തിയിൽ ചേർന്നു തളച്ചു തീക്കുന്നതിനാൽ
അവളിൽ സർവ്വജീവികൾക്കും രാഗ (പ്രേമ)മുണ്ടാകുന്ന
തുകൊണ്ടും രാത്രിയുടെ ആരംഭത്തിലും അവസാനത്തി
ലുമുള്ള ഇരസന്ധ്യകളിലും രാഗം (ചോപ്പ്) ചേരുന്ന
തുകൊണ്ടുമാണു് അവൾക്കു രാഗയെന്നു പേരുണ്ടായതു്.
തൃതീയപുത്രി സിന്ധീവാലിയാണു്. കവദ്ദീസതയെന്നും
അവൾക്കു പേരുണ്ടു്. ഈ പേരുണ്ടായതു് അവൾ അ
ദനൈപ്പോലെ ചന്ദ്രക്കല ധരിക്കുകകൊണ്ടാണു്. ആ
ചന്ദ്രക്കല മിക്കവാറും ദൃശ്യവും ഏതാണു് അദൃശ്യവും
ആയ രീതിയിൽ അത്ര സൂക്ഷ്മമാകയാൽ സിന്ധീവാലി

എററവും തനുവാണെന്നു പറയുന്നു. അമാവാസിക്കു മുമ്പുള്ള ചതുർശിയുടെ അധിഭേവതയാണിവൾ. നാലാമത്തെ മകൾ അർച്ചിഷ്ഠതിയും അഞ്ചാമത്തവൾ ഹവിഷ്ഠതിയും ആറാമത്തവൾ മഹിഷ്ഠതിയുമാണ്. മാത്രയിൽ കൂടിയും ജനങ്ങൾക്കു ചുറ്റുമുള്ളവയെ കാണാവുന്നവിധം ചന്ദ്രപ്രകാശത്തോടുകൂടിയ പെൺമാസി ചതുർത്ഥിയുടെ അധിഭേവതയാണു് അർച്ചിഷ്ഠതി. ഹവിഷ്ഠതി ഹവിസ്സുകളെക്കൊണ്ടു ഭേവതകളെ യജിക്കുന്ന പെൺമാസിപ്രഥമയുടേയും, മഹിഷ്ഠതി വ്രതാർദ്ധമായ പെൺമാസീപഞ്ചമിയുടേയും അധിഭേവതകളാണു്. അംഗിരസ്സിന്റെ സപ്തമപുത്രിയായ മഹാമിത്രയാണു് സേമയാഗാദികളിൽ ദീപ്തിമതിയായി വിഖ്യാതയായ അമാവാസിയുടെ അധിഭേവത. അമാവാസിക്കുശേഷമുള്ള പ്രഥമയുടെ അധിഭേവതയായ കളവാണു് അംഗിരസ്സിന്റെ ഏട്ടാമത്തെ മകൾ. ഏകകലയോടുകൂടിയ അല്ലാശവതിയാണവൾ.

ചന്ദ്രനാൽ ആക്രമിക്കപ്പെടുകയാൽ ചാന്ദ്രമാസി എന്നു പേരോടുകൂടിയ യാസ്പിനിയായ താരയാണു ബൃഹസ്പതിയുടെ ഭാര്യ. താര ആറ് പുണ്യാഗികളേയും സപാഹയെന്ന ഒരു പുത്രിയേയും പ്രസവിച്ചു. ഇവരിൽ പ്രഥമപുത്രനായ ശംഭുവിന്നാണു് ആഹുതികളിൽ ആദ്യം ഹവിസ്സു നൽകേണ്ടതു്. അമാവാസി, പെൺമാസി, പശുമാധം, അശ്വമാധം എന്നിവയിലെല്ലാം പ്രഥമം ശംഭുവിന്നാണു്. അനേകപ്രഭേകൾ ചേർന്നു ദീപ്തജ്വാലകളോടുകൂടിയ മഹാപ്രതനം വീട്ടുവാൻമാ

യ കൗണിയാണു ശഠ്യ. ധർമ്മപുത്രിയും സുന്ദരീരതവു
മായ സത്യയാണു സഠ്യവിന്റെ ഭാര്യ. അധർമ്മത്തിൽ
പ്രഥമരായ ആജ്ഞാഗത്തിന് അധികാരിയായ ഭര
പോജനം എല്ലാ വെഴുണ്ണുമാസിയിലും സ്രവത്തിലെടുക്കു
ന്ന പ്രഥമരമായ ഹവിസ്സിന്റെ ദിവ്യതയായ ഭരത
നും ശഠ്യവിന്റെ പുത്രന്മാരാണ്. ഭരതന്റെ പുത്ര
നു ഭരതനെന്നുതന്നെയാണു പേര്. മഹാഹമലഭാഗ്യത്വം
കൊണ്ടു മഹാനാണ് ഈ അഗ്നി. ശഠ്യവിന്റെ പത്നി
വീരാഗ്നിയുടെ മാതാവായ വീരയാണു്. വീരാഗ്നിക്ക്
ആജ്യംകൊണ്ടുള്ള ഇജ്യസോമനെന്നപോലെയാണു്.
അഗ്നിക്ക് കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ സോമനോടൊന്നിച്ചു
വീരന് ഹവിസ്സു കൊടുക്കുന്നു. മഥ പ്രഭു് മഥാധ്വാനൻ
കുംഭരേതസ്സ് എന്നീ പേരുകൾ കൂടിയും വിരുന്നുണ്ടു്. വീ
രൻ തന്റെ ഭാര്യയായ സമയുവിൽ സിദ്ധിയെ ജനി
പ്പിച്ചു. ഈ സിദ്ധി സ്വന്തം പ്രഭയാൽ സൂര്യനെ ആവ
രണംചെയ്തിരിക്കുന്നു. ബൃഹസ്പതിയുടെ രണ്ടാമത്തെ പു
ത്രനാണു ശ്രീകൊണ്ടും യശസ്സുകൊണ്ടും വർച്യുകൊ
ണ്ടും നിത്യം വിളങ്ങുന്ന നിശ്ശ്വവനൻ. ഈ അഗ്നി പൂ
മിവിധുടെ സാഹചര്യംകൊണ്ടു വാക്കിന്റെ അധിദേ
വതയായി. വിശുദ്ധനും തേജസ്വിയും പാപഹിനനും
നിഷ്ഠുരന്മയമായ സത്യനാണു നിശ്ശ്വവനന്റെ പുത്രൻ.
സത്യൻ വാചകബന്ധകന്താമറാണ്. സത്യനു നിഷ്ഠുതി
യെന്നുകൂടിയും പേരുണ്ടു്. കരയുന്ന ജീവികളെ ആശ്വ
സിപ്പിക്കയും ഹമാമാമങ്ങളെ ശോഭിപ്പിക്കയും നിന്ദി
തി ചെയ്യുന്നു. സത്യപുത്രനായ സ്വന്തൻ ജനങ്ങളെ വേദ

നാത്തൊരാൾക്കി കരയിക്കുന്ന പീ ധാകത്താവാൻ. ച
രാചരാമകമായ വിശ്വത്തിന്റെ ബുദ്ധിമിതികൾ ക
യറിനില്ക്കുന്ന വിശ്വജിതൻ എന്ന അഗ്നിമാണ് ബ്രഹ്മ
സ്വതീയുടെ തുതീയപുത്രൻ. നാലാമത്തെ മകൻ ദോരി
കൾ ഭൂജിതീയതലൈലാം പഠിക്കുന്ന വിശ്വഭൂകാ
ണ്. ബ്രഹ്മചാരിയും നിയന്തരമാവും വിപുലവൃത്തമാ
ണ് ഈ അഗ്നി. ഈ വിശ്വഭൂകിനെയാണ് ബ്രഹ്മണൻ
സ്മാർത്തകർമ്മങ്ങളിൽ പൂജിക്കുന്നത്. വിശ്വഭൂകിന്റെ
പ്രിയതമനാണ് പവിത്രമായ ഗോമതിനദി. അതിൽ
ധാർമികന്മാർ ഗാർഹികകർമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്യുന്നു. ബ
ജ്ജം കുടിച്ചെടുക്കുന്ന പരമദാതാണെന്നും ഉത്തമഗതിയു
മായ ബധവാഗ്നി ബ്രഹ്മസ്വതീയുടെ ഉബ്ബമപുത്രനായ
ഉത്തമദാതാണെന്ന്. ഈ അഗ്നിമാണ് പ്രാണവായുവിന്
അധിപവത. ഗൃഹത്തിൽ സ്രീയോടുകൂടിയ കർമ്മങ്ങ
ളിൽ നടക്കുവാനുള്ളവെച്ച് ആജ്ഞാദിഗവ്യങ്ങളെ ഹ
വനം ചെയ്യുന്നത് ഇഷ്ടത്തോടെ സ്വീകരിക്കുന്ന സ്വീയു
കുത്താണ് ബ്രഹ്മസ്വതീയുടെ അരാമത്തെ മകൻ. സർവ്വ
ഭൂതങ്ങളും നിഷ്ക്രിയമായിരിക്കുമ്പോൾ ബ്രഹ്മസ്വതി ശ്രോധ
രൂപിയായിത്തീർന്നപ്പോൾ ആ അഗ്നിയുടെ തേജസ്സിൽ
നിന്നു സജാതമായ പുത്രിയാണ് സ്വാഹ. സർവ്വഭൂതങ്ങ
ളിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അതിദാരുണമായ ക്രോധമാണ
തൾ. അവളുടെ പുത്രനു നിസ്സുചരൂപകാന്തിമാൽ
ദേവന്മാർ കാണാൻ പേരിട്ടു. സ്വർഗ്ഗത്തിലിരിക്കാൻ
കുതൃമായ രൂപഗുണം മറക്കുമില്ലെന്നായി. ദ്വിതീ
യപുത്രൻ അമോഘനാണ്. താൻ തന്നെ ജയിക്കുമെ

നുള്ള ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി മാലാലംകൃതനായി രഥത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്തുകൊണ്ടു യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുക്കളെ കൊല്ലുന്ന ധനുർബാനാണ് അമോഘൻ. ക്രോധം, ആഭിചാരം മുതലായവയുടെ അധിഭേദതയും അമോഘൻ തന്നെ. സാധാരണയുടെ തുതീയപുത്രനും ഉക്ഥൻ എന്നാണ് പേര്. മോക്ഷപദത്തിലേക്കു നയിക്കുകക്കൊണ്ടാണ് ഈ പേര് ഈ അഗ്നിക്കുണ്ടായത്. ഹരമാത്മാവിൽനിന്നു പ്രാണനേയും പ്രാണനിൽനിന്നു ശരീരത്തേയും ശരീരത്തിൽനിന്നു കരുത്തേയും ഈ അഗ്നി ഉയർത്തുന്നു. മഹാദാഹകരമായ തുഷ്ഠിബ്രഹ്മകലയെ ആവിർവിളിച്ചതും അഗ്നികളെ ഉപാസിക്കുന്നവർക്കു സമാശ്വാസം നൽകുന്നതും ഉക്ഥനാണ്.

കാശ്യവൻ, വസിഷ്ഠൻ, പ്രാണപുത്രനായ പ്രാണൻ, ച്യവനൻ, സമൃദ്ധകൻ എന്നീ അഞ്ചുഗ്നികൾ ധർമ്മിഷ്ഠനും യശസ്സുകൊണ്ടു ബ്രഹ്മതുല്യനുമായ പുത്രനുണ്ടാകുവാൻവേണ്ടി ബഹുവർഷം തിവ്രതപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഭൂമി സ്വർഗ്ഗം പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ സൂര്യപുത്രൻ ദിക്കുകൾ മുതലായ വിവിധദേവന്മാരോടുകൂടിയ ബ്രഹ്മത്തെ സർവ്വാത്മനാ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടാണ് അവർ തപിച്ചത്. ആ തപസ്സാൽ ജഗൽസൃഷ്ടിക്കുണ്ടായും അഗ്നിപോലെ തേജോമയനുമായ ഒരു പഞ്ചവർണ്ണൻ സംഭവതനായി. ഏകീതീപോലെ ശിരസ്സും സൂര്യസന്നിഭമായ ബാഹുക്കളും സ്വർണ്ണകാന്തി കലർന്ന തലയും അഞ്ചിനെതന്നെയുള്ള നേത്രങ്ങളും കറുത്ത കാലുകളും ചേർന്ന് അഞ്ചു പേരുടെ തപസ്സാലുണ്ടായ ആ പ

ബലംശകരമായ പഞ്ചവണ്ണഭവന പാഞ്ചജന്യനെ
 ന്നും തപസ്സെന്നും പേരുണ്ടായി. പിതൃകുടുംബ പ്രജക
 ളെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ആവിർഭവിച്ച ആ മഹത്തപാധി പ
 തിനായിരം വർഷം തപസ്സുചെയ്തു ദേവാരപാവകനെ ജ
 നിപ്പിച്ചു. മൃഗാവിൽനിന്നും ശിരസ്സിൽനിന്നും ആയു
 സ്സിനെ ദവഗത്തിൽ ഹരിക്കുന്ന അമോരാത്രദേവതക
 ുയ ബ്രഹ്മത്തിനേയും മഹനരനേയും നാഭിയിൽനി
 ന്ൻ അഹംകാരാധിഭവതയായ തദ്രനേയും ബലത്തിൽ
 നിന്ന് ഇന്ദ്രനേയും പ്രാണനിൽനിന്നു പ്രാണൻ വര
 യു വഹ്നി എന്നിവരെയും കൈകളിൽനിന്നു ഹൃദയമ
 ന്നുള്ളതെ അധിഭവതകളായ മണുഭയത്തന്മാരെയും മ
 റംഗങ്ങളിൽനിന്നു മനസ്സിന്റെയും പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളു
 ളെയും ദേവതകളായ ആറു വിശ്വകഷേയും പഞ്ചഭൂതങ്ങ
 ലേയും ഉണ്ടാക്കി മതിൽപ്പിന്നെ ആ പാഞ്ചജന്യനായ ത
 പൻ പിതാക്കന്മാർക്കായി അഞ്ചു പുത്രന്മാരെ കൊടുത്തു.
 വസിഷ്ഠനു പ്രണിധിയും കാശ്യപനു മഹത്തമനും ചു
 വനനു ധീരനായ ഹനുമും സുവർച്ഛിനു സൗഭാഭനും
 പ്രാണന് ഉദാഹരണം പുത്രന്മാരായി. ഇങ്ങിനെ ഇ
 രുപുത്തഞ്ചുപേരെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടും തപൻ അടങ്ങിയില്ല.
 പിന്നീട്, സുഭീമൻ, അതിഭീമൻ, ഭീമൻ ഭീമബലൻ,
 എന്നിങ്ങിനെയും, സമന്തൻ സമിത്രവാൻ മിത്രജ്ഞൻ
 മിത്രവർദ്ധൻ മിത്രധർമ്മാ എന്നിങ്ങിനെയും സുപ്രവി
 രൻ, വിരൻ സുവേശൻ, സുവർണ്ണൻ സുഹർത്താ എ
 ന്നിങ്ങിനെയും അയ്യഞ്ചുപേരായി മുമ്മൂന്നു കൂട്ടരെ ത
 പൻ സൃഷ്ടിച്ചു. യാഗദ്രവ്യങ്ങളെ മോഷ്ടിക്കയും ഹവി

സ്സിനെ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരായിരുന്നു. ഇവർ അയ്യഞ്ചുപാടത്തിയ രാജാ കൂട്ടമായിട്ടു സഞ്ചരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഹവ്വവാഹനാഭാദിച്ചു സ്വർഗ്ഗം എന്നും യോഗശാലയിൽ കടന്നു ഇവർ കഷ്ടതയും കൈടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. യോഗവദിച്ചുണ്ടെ പുറത്തു എപ്പിരിട്ടുനോട്ടത്തു ഇവർക്കുള്ള വക കുശലന്മാർ കൊടുക്കുന്നു. അതു കിട്ടിയതാൽ അഗ്നിസ്ഥാനത്തു ഇവർ അടുക്കുകയില്ല. യജമാനന്റെ (ആർക്കായി യജിക്കുന്നുവോ ആ ദേവന്റെ) ഹവിസ്സിനെ ആ ഹവിസ്സു ചൊല്ലിട്ടുള്ള വന്ദിയിൽനിന്നു ഇവർ എടുത്തുകൊണ്ടു ഉയന്നുപോയങ്ങും. രക്ഷോധിനാശകമായ മന്ത്രത്താൽ ഇവരെ അടക്കിയാൽ യജ്ഞീയമായ ആ ഹവിസ്സിനെ ഇവർക്കു മോഷ്ടിക്കുവാൻ കഴികയില്ല. തപന്റെ മറ്റൊരു പുത്രനായ ബൃഹദകീമൻ പൂമിവിളയുടെ അധിദേവതയാണ്. ആ അഗ്നിക്ക് അഗ്നിഃമാത്രത്തിൽ ഭൂമിയിൽവെച്ചു ആഹുതി ചെയ്യുന്നു. ബൃഹസ്പതിയെക്കൊണ്ടു ശ്രേഷ്ഠനായ മഹാവിരാധാണ് തപന്റെ പുത്രനായ രഥന്തൻ. മിത്രവിന്ദനായ ആ അഗ്നി അദ്ധ്വരത്തിൽ ഹവിസ്സിന്നു അധികാരിയാണ്. ആ മഹായശസ്വി പുത്രന്മാരോടുകൂടി പരമപ്രീതനായി മോദിച്ചു വരുന്നു.

മഹാനിയതപ്രതനായ ഭരതൻ ഇഷ്ടനായി പുഷ്പിനല്ലു കൊണ്ടു പുഷ്പമതിയെന്നു വിശ്വരതനായി. സപ്തപ്രജകളെയും ഭരിക്കുകൊണ്ടാണ് ഈ അഗ്നി ഭരതനായതു്. ചിട്ടക്കതിയെ നിറുക്കില്ല സമാധിരൂപേണ ആരാധിക്കുന്നവനാണു ശിവനെന്ന് അഗ്നി. ഈ ശിവൻ ദുഃഖാർത്തന്മാ

രായ സർവ്വം മംഗളത്തെ ചെയ്യുന്നു. തവനു മഹാത
 വസ്സാൽ അത്യന്തം വർദ്ധിച്ച കണ്ട ഐശ്വര്യത്തെ ക
 യേച്ഛുവാനായി പുറന്തറ പുത്രനായി ജനിച്ചു. ദേ
 ഹികളിൽ പൂട്ട ചേർന്ന അഗ്നിയാണു് ഉഷ്ണരൂപി. മ
 നവെന്ന അഗ്നി പ്രജാപതിത്വത്തെ ധരിച്ചിരിക്കുന്നു.
 വേദജ്ഞനായ ബ്രഹ്മണർ ദീപ്തനും മഹാപ്രഭുനോ
 യ അവസഥ്യൻ ശംഭു എന്നീ രണ്ടഗ്നികളെക്കുറിച്ചു
 പറഞ്ഞുകൊണ്ടുണ്ടു്. പുറന്തറ, ഉഷ്ണരൂപി, മന, ശം
 ഭു, അവസഥ്യൻ എന്നീ ഐവതം തപൻ വീണ്ടും സൃ
 ഷ്ടിച്ച മഹാവീര്യനാകും സ്വർണ്ണമുല്യപുഷ്പനാകും സോമ
 ഭാഗികളും ആയ അഗ്നികളാണു്. തപൻ തന്നെ പ
 ലപല രത്നനാഭനായും ഘോരനായ അസുരനാഭനായും
 പിന്നെയും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അസ്മയകാലത്തു പരി
 ശ്രാന്തനായ സൂര്യൻ അഗ്നിപർവ്വതത്തിൽ പെട്ടു. ത
 വസ്സിന്റെ പുത്രനായ മനുവിനു് അംഗിരസ്സിന്തിന്നു
 ഭാര്യവെന്നു വേദജ്ഞനായി. ആ ഭാര്യവിനെ വേദപാ
 മനനായ വിപ്രന്മാർ ബ്രഹ്മൽഭാര്യവെന്നും കിത്തി
 കുന്നു. സൂര്യപുത്രിയായ ബ്രഹ്മൽഭാര്യയും സുപ്രഭസ്സും
 ഭാര്യവിന്റെ ഭാര്യമാമാണു്. അവരിൽ ആറു പുത്ര
 നാരുണ്ടായി. ദുർവ്വലനായ ഭൂതങ്ങൾക്കെല്ലാം ബ
 ലം കൊടുക്കുന്ന ബലദനാണു സുപ്രഭയുടെ പ്രഥമപു
 ത്രൻ. സർവ്വഭൂതങ്ങളും അടങ്ങിയ പ്രഭയകാലത്തു ദാരു
 ണമായി ക്രോധിക്കുന്ന മന്യവെന്ന അഗ്നി ദ്വിതീ
 യ പുത്രനാണു്. വിഷ്ണുവെന്നു പേരോടുകൂടി അമാവാ
 സിയിലും പെണ്ണുമാസിയിലും ഹവിസ്സിനു് അധികാ

റിയായ അഗ്നിയാണു സുപ്രഭയുടെ മൂന്നാമത്തെ മകനായ ഗുതിമാൻ. ഇന്ദ്രനാടകൂടി അഗ്രസ്ഥാനത്തിങ്കൽ ഫവിസ്സേൽക്കുന്ന അഗ്രയണനെന്ന് അഗ്നി ബ്രഹ്മാജാതന്റെ പ്രഥമപുത്രനാണ്. ദ്വിതീയപുത്രൻ ചാതുർമാസ്യത്തിൽ ഫവിസ്സേൽക്കൂടെ ഉല്പത്തിസ്ഥാനത്തു മുഖ്യനായ വിശ്വദേവനും, തൃതീയപുത്രൻ സോമരൂപമാകാൻ ഭാദിത്യനായ സുഭദ്രമാണ്. ഭാദ്രയണൻ മനുവിന്റെ മൂന്നാമത്തെ ഭാര്യയായ നിശ ദേവീണിയെ കന്യകയായും സോമാഗ്നിയേയും വേറെ അഞ്ചു വാണികളേയും പ്രസവിച്ചു. ചാതുർമാസ്യത്തിൽ പഞ്ചമപുത്രനായി അഗ്രയണൻ ഫവിസ്സേൽക്കുന്ന ശ്രീമാനായ വിശ്വദേവനും സർവ്വലോകങ്ങളിലും അന്നും പവിഴ്ണ വിശ്വപതിയും ദേവികളുടെ പ്രാണനെ ആശ്രയിച്ച ദേവന്തേയും ശബ്ദരൂപഗ്രാഹണത്തേയും പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന സന്നിധിതനും ഇവളുടെ തെളിഞ്ഞ മുഖമുദാസ്യങ്ങളിൽകൂടി സഞ്ചരിക്കുന്ന ദേവനായി, ഇതാശനനെ ഭരിക്കുന്ന അകൽക്കുന്നായി, കാമുകർക്കുള്ള കർത്താവായി ക്രോധശ്രീതനായി മുഖ്യയോഗപ്രവർത്തനമായി കവിലമഹർഷിയെന്നു പ്രഖ്യാതനായ കവിലാഗ്നിയും വിചിത്രകർമ്മങ്ങളിൽ ഭൂതാഗ്രത്തിലെത്തുവാൻ ഭൂതങ്ങൾക്കുതക്കുന്ന(്) അഗ്രത്തിനും നിശയുടെ മക്കളാണ്. ഇവർക്കു പുറമെ, ആദ്യത്തെ ഏറ്റവും ഇഷ്ടത്തോടെ കൈക്കൊള്ളുന്ന സപിഷ്ഠത്തു് എന്ന വിശിഷ്ടാഗ്നിയും ഭാദ്രവിന്റെ പുത്രനായി. പ്രജകളെ ജനിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഭാദ്ര ഹിമണ്യുകൾപ്പുവിന്റെ മകളാ

യ മോഹിണിയെ പ്രാപിക്കുകയായിട്ടുണ്ട്. മുൻപറഞ്ഞവരെ കൂടാതെ വേറെയും പല അഗ്നികളെ ഭരണമുനിയായിട്ടുണ്ട്.

ഏല്പാഴെങ്കിലും യോഗവേദിയിൽ കാണാത്ത അഗ്നി പരസ്സരം സ്തംഭിക്കുവാൻ ഇടയായാൽ ശുചി വഹ്നികൾ മറ്റു രണ്ടാഗ്നികൾ ദക്ഷിണാഗ്നിയിൽ തട്ടിയാൽ വീതിവഹ്നികൾ നിവേഗസ്ഥങ്ങളായ അഗ്നികളെ ദക്ഷിണി തൊട്ടാൽ ശുചി വഹ്നികൾ രജസ്വലയായ സ്രീ അഗ്നിമോഹിണിയെ തൊട്ടെന്നതായാൽ വസുമതി വഹ്നികൾ മേധ്യവശുവിന്റെ ജീവൻ നശിച്ചുപോയി എന്നു കേട്ടാൽ സുമതി വഹ്നികൾ ആത്മനായി ബ്രഹ്മണൻ മൂന്നു രാത്രി മുഴുവൻ മോഹിക്കാതിരുത്താൻ ഉത്തരാഗ്നികൾ, ദക്ഷിണാഗ്നികൾ പ്രതിഷ്ഠിതമായി നില്ക്കുന്നതുകൊണ്ട് പരിശുദ്ധമായ അഗ്നികൾ അഗ്നിമോഹിണിയിൽ സൂതികാഗ്നി തട്ടിയാൽ അഗ്നിമാൻ എന്നു വഹ്നികൾ അപ്പോഴൊക്കെ കൊണ്ടു തുപ്പി ചൊല്ലുന്നു.

വെള്ളത്തിൽനിന്ന് അറിയുകകൊണ്ടു ആവനായി തീർന്ന സമൻ എന്ന അഗ്നിയുടെ പരമപ്രിയയായ ഭാര്യയാണു മുദിത. ഭർത്താവർല്ലാക്കളുടെ സ്വാമിയായ സമൻ അതുതന്നെ ഒരു പുത്രനുണ്ടായി. ഈ മഹാതുളനായ അഗ്നി പൂമിച്ഛാദി പഞ്ചഭൂതങ്ങളുടെയും ജായയുജാദി ചതുർവിധഭൂതങ്ങളുടെയും നാഥനാണ്. ഐശ്വര്യം, സമഗ്രജ്ഞാനം, യശസ്സ്, ശ്രീ, വൈരാഗ്യം ധർമ്മം എന്നീ ആറു ഗുണങ്ങളും തിക

ത്തെ ഭഗവാനായി മഹാതേജസ്വിയായി നിത്യമേ
 ണ്ടും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ അതുതാഗ്നി
 യജ്ഞത്തിൽ ഏന്നും പൂജിതനായ ഗ്രാമപതിയും ഈ
 ലോകത്തിൽ ഫോമിക്കുന്ന ഹവ്യത്തെത്തെയ്യലും വഹിക്കു
 ന്ന മഹാഭാഗനും, അദ്ധ്യാത്മമായ ബുദ്ധിയുടേയും അ
 ധിഭൂതമായ ലോകരൂപത്തിന്റെയും സംഹർത്താവുമാ
 ണ്. അതുതന്റെ പുത്രനായ ഭരതൻ മൃതഭൂതങ്ങളെ
 ക്കെ ദാരിപ്പിക്കുന്ന ചിതാഗ്നിയായി. ഭരതന്നു നിയ
 തൻ ഏന്നുകൂടിയും ചേരുണ്ട്. ആവന്റെ അരികെ
 ഭരതൻ വന്നപ്പോൾ ആ ചിതാഗ്നി അടുക്കുന്നതായാൽ
 അശുദ്ധമാകുമെന്നു ചേടിച്ച സഹൻ നമുദ്രത്തിൽ പ്ര
 ചേരിച്ചു. ദേവന്മാർ ഏപ്പോഴും അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടി
 രിക്കുന്ന അഗ്നിയാണ് ആപനായ സഹൻ. സഹ
 നെ കാണാതെ ദേവന്മാർ ദിക്കെങ്ങും തിരഞ്ഞുതുടങ്ങി.
 തന്നെ അന്വേഷിച്ചുവരുന്ന ദേവന്മാരിൽ അഥർവ്വനാ
 യ അംഗിരസ്സിനോട് “ഞാൻ ദുർബ്ബലനാകയാൽ
 വിമനയേ വോൻതന്നെ പിംഗാക്ഷനായ അഗ്നിയാ
 യി ദേവന്മാർക്കായി ഹവ്യത്തെ വഹിച്ചുകൊണ്ട് ഏ
 നിക്കു പ്രിയം ചെയ്താലും” എന്ന് അറിയിച്ചു. ത
 ന്റെ കലത്തിൽ ഭരതൻ ഗമംഗിയായി ജനിച്ചതു
 കണ്ടുണ്ടായ ലജ്ജയാൽ സഹൻ പുറത്തു വന്നില്ല. ആ
 അഗ്നി അംഗിരസ്സിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നു മരൊരിട
 ത്തെക്കു പാഞ്ഞു. അപ്പോൾ സഹൻ ഭൂമിയിലിരുന്ന
 ഇടം മണ്ഡലം അംഗിരസ്സിനെ അറിയിച്ചു. ഇതിൽ
 ശ്രദ്ധനായ സഹൻ മണ്ഡലങ്ങളെ നോക്കി “നിങ്ങൾ

ദേഹികൾക്കു പല ചിതിയിലും ഭക്ത്യുജ്ജ്വലിതരായിട്ടുണ്ട്” എന്നു ശ്രവിച്ചു. അംഗിരസ്സിനോട് ആ അഗ്നി മുൻ പറഞ്ഞതു് ആവർത്തിക്കുമ്പോഴായിട്ടു് ചെയ്തുള്ളു. ദേവന്മാർ ഹിതവാക്കുകളെക്കൊണ്ടു സന്തപ്തനും ചെയ്തിട്ടും ഹവിസ്സു വഹിക്കുവാൻ ഇച്ഛിക്കാതെ സമൻ സ്വപ്നം സ്ഥൂലശരീരത്തെ ത്യജിക്കുകയുണ്ടാ ചെയ്തതു്. ദേഹശൃംഗാനന്തരം സമൻ ഭൂമിയിൽ പ്രവേശിച്ചു പലപല ധാതുക്കളെ സൃഷ്ടിച്ചു. പൃഥ്വീകൾക്കുണ്ടു തേജോഗന്ധങ്ങളേയും അന്ധ്യകൾക്കുണ്ടു ദേവദന്ധവീര്യങ്ങളേയും ധ്രുവങ്ങൾക്കുണ്ടു സ്പർശികളേയും പിത്തങ്ങൾക്കുണ്ടു മന്തകളേയും യകൃത്തുകൾക്കുണ്ടു കാഷ്ഠവാഷാണലോരങ്ങൾക്കേയും നവങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അഭൂപാലങ്ങളേയും സിരകളെക്കൊണ്ടു പവിഴങ്ങളേയും, ഇങ്ങിനെ തന്നെ ശരീരങ്ങൾക്കുണ്ടു പല ധാതുക്കളേയും സൃഷ്ടിച്ചതിൽപ്പിന്നെ സമൻ പരമമായ തപസ്സിൽ ഏർപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ ഭൂമി അംഗിരസ്സു മുതലായവർ അവിടെ വന്നു തങ്ങളുടെ തപോബലത്താൽ സമന്റെ തപസ്സു മുടക്കി. തപസ്സാൽ സമ്പൂർണ്ണതേജസ്വിയായി അത്യന്തം ജ്വലിക്കുന്ന അംഗിരസ്സിനെക്കണ്ടു് വേടിച്ച് സമൻ വീണ്ടും മഹാശ്ലവത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അഗ്നി നശിക്കയാൽ ഭിതരായിത്തീർന്നു സമാധി സർവ്വലോകരും അംഗിരസ്സിനെ ശരണം പ്രാപിച്ച് ആരാധന ചെയ്തു. ആ മഹാശ്ലവലോകങ്ങളും നോജി നില്ക്കുമ്പോൾ, മഹാശ്ലവത്തെ മറിച്ച് അഗ്നി കൊണ്ടു് ലോകങ്ങളെയെല്ലാം സൃഷ്ടിച്ചു. അംഗിരസ്സു വിളിക്കയാൽ സമൻ വന്നു് അഗ്നിതപത്തെ കൈയേറ്റു

വിണ്ടും സർവ്വതന്ത്രങ്ങൾക്കും ഫലപ്രദമാകുന്നതിന്നായി പല ഭേദങ്ങളും നാനാസ്ഥാനങ്ങളെയും സൃഷ്ടിച്ച ഭേദങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. സിന്ധുനദി, പഞ്ചനദി, ദേവിക, സരസ്വതി, ഗംഗ, ശതകൗട, സരയു, ഗന്ധക, ചന്ദ്രനദി, മഹി, മേധ, മേധ, തിമി, താമ്രവതി, വേദവതി, കൗശികി, താസ, നന്ദി, ഗോദാവരി, വേണ, ഉപവേണ, ഭീമ, ബന്ധവ, ഭരണി, സുപ്രയാഗ, കാവേരി, മുതലും, തുൾസവേണ, കൃഷ്ണവേണ, കപില, ഗോണ എന്നിങ്ങനെയുള്ള പുണ്യനദികൾ അഗ്നിധാരങ്ങളാകാതെ മാത്രമാണ്.

അതുകൊണ്ട് തന്റെ ഭാര്യയായ പ്രിയയിൽ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്ത പൗരസ്ത്യർ. എത്രയും അഗ്നികളുണ്ടോ അത്രയും സോമയാഗങ്ങളുണ്ട്. അഗ്നി വശമാണ് അഗ്നികൾ. ഇവർ ബ്രഹ്മാവിന്റെ മാനസപുത്രമാണ്. ഈ അഗ്നിപുത്രന്മാരെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ചേണ്ടി ബ്രഹ്മാവ് ഇവരെ ചിത്തത്തിൽ ധരിച്ചു. ബ്രഹ്മാവിന്റെ ശരീരത്തിൽനിന്നാണ് ഹൃദയം ഉണ്ടായത്. അതുകൊണ്ട് മാത്രമാണ് ഹൃദയം ഉണ്ടായത്. പ്രഥമമായ അംഗിതം ഉണ്ടായപ്പോൾ അന്നുതന്നെ ഭഗവാൻ അതുകൊണ്ട് അഗ്നിവശത്തിന്റെ ചരിതം.

൧൦. പഞ്ചകം.

൧.

മോമഹർഷി എന്ന മഹാഭാരതകൃത് കഴിഞ്ഞതിൽ പിന്നെ ലോകരൂപത്തിനും ഇന്ദ്രൻ അധിപനായി വന്നു. രാജാക്കന്മാരെ മഴയുണ്ടാക്കി, സസ്യങ്ങൾ സമൃദ്ധമായി വളർത്തുവാൻ. സമൃദ്ധങ്ങളും ധർമ്മങ്ങളും സന്തുഷ്ടനാകുവാൻ നിരന്തരമായി. സമൃദ്ധങ്ങളും തികഞ്ഞു വരുന്ന പ്രജകളെ കണ്ടു ശതകൃത അനല്പമായി അനുഭവിക്കുകയും. അനന്തരം ഇന്ദ്രൻ ഏകദേശത്തിൽ കയറി സന്തുഷ്ടമായ പ്രജകളെ നേരിൽ കാണുവാനായി പുറപ്പെട്ടു. വിവിധദേശങ്ങളും പല പല ശുഭനേടികളും സമൃദ്ധനഗരങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളുകയും കടന്നു, ധർമ്മചാരികളും പ്രജാപാലന്മാർക്കു നേർത്ത നന്മയനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു. ദിശാമന്ദിരങ്ങളും കണ്ടു, കിരീടം, തടാകം, സമസ്ത മുരളായവയാൽ കളിർമയോലുന്ന രമണീയഭൂമിയിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടു മഹേന്ദ്രൻ കിഴക്കൻദിക്കിൽ കടൽക്കരയിൽ ശുഭപ്രദേശത്തു നാനാവൃക്ഷസമാകലവും, നാനാമൃഗപക്ഷിസമൃദ്ധിയുമായി വിലസുന്ന ഒരു മനോഹരദേശത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെയുണ്ടാണു ബകമഹർഷി വാഴുന്നത്. ആരിത്രസംബന്ധമായ സൽക്കാരങ്ങളെല്ലാം കഴിഞ്ഞതിൽ പിന്നെ ഇന്ദ്രനും ബകനും തമ്മിൽ സംവാദം നടത്തി.

ഇന്ദ്രൻ— മഹർഷേ, പുണ്യവാനായ ചോൻ ജാതനായി

ട്ടു നൂറായിരം വയ്ക്കു കഴിഞ്ഞുവല്ലോ. ചിരജീവികൾക്ക് എന്നാണു ദുഃഖമുള്ളതെന്നു ഭവാനു ഏതോടു പറയുന്നു.

ബകൻ — അപ്രിയന്മാരോടെന്നിപ്പുള്ള സംവാദം, പ്രിയന്മാരുടെ ചേർപാട്, അസത്തുക്കളുമായുള്ള സംയോഗം എന്തിന ചിരജീവിയെ ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നു. പുത്രന്മാർ, ഭാര്യ, മന്ദാതികൾ, സുഹൃത്തുക്കൾ എന്തിനവരുടെ പിന്നാൽത്താലും വിഷമമായ പരായീനതയേയും നേരിടുന്നതിനെക്കുറിച്ചു വലുതായ ദുഃഖം മറ്റൊന്നുണ്ടു്? ഭാരിയുണ്ടെന്നുപോലെ! ഭവാനായ ദുഃഖം ലോകത്തിൽ മറ്റൊന്നുമില്ല. അത്യാഹ്ലാസനായ പുരുഷനെ മറ്റുള്ളവർ പൂർണ്ണിച്ചു തള്ളിക്കളയുക കലഹിനന്മാർക്കു കലാഭയവും കലീനർക്കു കലഹായവും കാണുമ്പോൾ ദുഃഖിക്കാതിരിക്കുന്നതെങ്ങിനെ? അനീച്ചമായ സംയോഗവിയോഗങ്ങളാൽ ചിരജീവികൾക്ക് എത്രയെത്രകുറി ദുഃഖിക്കേണ്ടിവരും? ഭേദമറിയാതെ വസന്തകാലത്തോളം മനുഷ്യരോഗരാജസന്മാരും മറ്റും വിപരീതത്തിലായി വരുമ്പോൾ തീവ്രദുഃഖം നേരിടുന്നു. ദുഷ്ടലിനന്മാർക്കു വശാന്തഗന്മാരായി കലീനന്മാർ ക്ലേശിക്കുന്നതും ആവൃത്തമാരെ ദിഗന്മാർ അപമാനിക്കുന്നതും കാണുമ്പോൾ എങ്ങിനെ ദുഃഖിക്കേണ്ടിരിക്കും? ഇത്തരം വൈധർമ്മ്യം ലോകത്തിൽ ബഹുവിസ്തൃതമായി കാണുന്നുണ്ടു്. അമ്മത്തന്മാർ സുഖിക്കുന്നു; പ്രാജ്ഞന്മാർ ദുഃഖിക്കുന്നു. എന്തൊരു വൈധർമ്മ്യമാണിതു്. ആകപ്പാടെ മനുഷ്യരൂപം ദുഃഖകൃതം ബഹുജനമായിട്ടാണു കാണുന്നതു്.

ഇന്ദ്രൻ—മാമരോഗനായി ദേവഷിഗണത്താൽ സേവി
തനായ ഭവൻ ചിരജീവികൾക്കുള്ള സുഖമെന്താ
ണെന്നുകൂടിയും ഏന്റോട പറയണം.

ബകൻ—പത്തോ പന്ത്രണ്ടോ നാൾ കൂട്ടുമ്പോഴായാലും,
വെറും ചീരക്കുറി മാത്രമായാലും, കമിത്രങ്ങളെ ആ
ശ്രയിക്കുതെ സ്വന്തം ഗൃഹത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന ആ
ആഹാരത്തേക്കാൾ സുഖതരമായി മറെറേതുണ്ടു്? ഇ
ലക്കുറി മാത്രം ഭുജിച്ചുകൊണ്ടു വീശപ്പടക്കേണ്ടിവ
ന്നാലും, പരാപേക്ഷകൂടാതെ ജീവിക്കാൻ കഴി
ഞ്ഞാൽ, അതുവെ നോക്കി ആരാനും, ഉണ്ടുപറ്റുന്നതു
ടങ്ങിട്ടു് എത്രനാളായിയെന്നു ദുർമ്മുഖത്തോടെ എണ്ണ
കയോ, എത്ര തിന്നാലും തുരാത്ത പെരുവയറുനാ
ണെന്നു് ആരാനും ആക്ഷേപിക്കയോ ചെയ്യുമോ? അ
തുകൊണ്ടു, ദാമിദ്യം എത്ര വളന്നിരുന്നുവു് സ്വഗൃ
ഹവാസംതന്നെയൊന്നു സുഖം. പരാശ്രയം കൂടാതെ
സ്വവിശ്വത്താൽ ആർജിച്ചതു വല്ല കാര്യം ഇലയോ
ആയാലും അതു വീട്ടിലിരിക്കു കൂപണതകൂടാതെ ഭു
ജിക്കാം. പരാഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു പരിഭവങ്ങളെല്ലാം
ഏറ്റുകൊണ്ടു മിഷുറന്നു കിട്ടിയൊത്തന്നെയും അ
തിൽ മെച്ചമൊട്ടുമില്ല. അതു സഞ്ജനത്തിന്നു തൃപ്തി
കരമല്ല. നായയെപ്പോലെ പരാനും ഭുജിച്ചു കഴിയു
ന്ന ദുരന്തമായ കൂപണന്റെ ജീവിതം തിരമോ
ശംതന്നെ. അതിമികളേയും പിതൃക്കളേയും ഉൾ
യരിപ്പിന്നെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ദുഃഖത്തോടെ
മനോരംഗം പരമസുഖാനുഭവങ്ങൾ. ആ അന്നത്തെ
പരമ വിശ്വേശ്വരമോ ആയി മറെറാണില്ല.

ബകനിൽനിന്ന് ഈ സുഖദുഃഖവ്യവഹാരവും കററു പല ശുഭകേമകളും കേട്ടതിൽപ്പിന്നെ ദേവേന്ദ്രൻ സ്വസ്ഥനായിത്തീർന്നു പോയി.

൨.

പണ്ടാരികൾ കരുവംശജനായ സുഹൃത്തുവായ മധുരമധുരം കാണ്മാൻ ചെന്നു തിരിച്ചുവരുമ്പോൾ, മറ്റൊരുപേരും, തനിക്ക് അഭിമുഖമായി വരുന്ന ഭരണിനായ ശിവിരാജാവിനെ കാണുകയുണ്ടായി. അവർ വയംകുറവിലെ പരസ്പരം സൽക്കരിച്ചു. എന്നാൽ, ഗുണസാമ്യംകൊണ്ട് അന്യോന്യം തുല്യരാകാത്തതാണെന്ന് ഇരുവരും കരുതുകയാൽ തമ്മിൽത്തമ്മിൽ വഴിമാറിക്കൊടുക്കുന്നതിന്നു അവർ തടഞ്ഞു നിന്നു. അപ്പോൾ അവിടെ നാദം ചെന്നു ഇരുവരും ഇങ്ങിനെ വഴിയടച്ചു നില്ക്കുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു ചോദിച്ചു. അതിന്നു അവരുടെ മറുപടി:—

“പ്രപഞ്ചംകൊണ്ടു വിശിഷ്ടനോ കർമ്മകർത്താവോ കൊണ്ടു സമാന്തനോ ആയവന്നു വഴിയൊഴിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതുതന്നെ. ഞങ്ങളാവട്ടെ, പരസ്പരം തോഴന്മാരാണ്. വിചാരിച്ചുപോകിയാൽ, ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ഉയർച്ചയും താഴ്മയും കാണുകയില്ല. അതുകൊണ്ടു ഞങ്ങളിൽ ആരു് ആർക്കു വഴി വിട്ടുകൊടുക്കേണ്ടതു്? നാദം—അല്ലയോ കൈയാവു, കൂറശീലൻ മുഴുശീലനിലും സാധു അസാധുപിഴം ഇണങ്ങുകയില്ല. എന്നാൽ, സാധുവാ സാധുവും തമ്മിൽ പിണങ്ങുന്നതെന്തുകൊണ്ടു്? ഏതാണെന്നു നമ്മുക്കുണ്ടാകട്ടെ ചെ

യ്ക്കാൽ ആറിംഗി നന്നു അങ്ങോട്ടു ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു സാധുവുതന്നെ. കഴിഞ്ഞുവന്നുവെന്ന് വെക്കുക. ലുബ്ധനെ ദാനംകൊണ്ടും, അസത്യവാദിയെ സത്യംകൊണ്ടും, ക്രമക്കർമ്മത്തിനെ ക്ഷമകൊണ്ടും അസാധുവിനെ സാധുതയ്ക്കൊണ്ടും ജയിക്കുമെന്നിരിക്കും, സാധുവിനെ വശീകരിക്കുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടോ? നിങ്ങളിൽവരും ഉദാഹരണമാണിത്. ആ ഉദാഹരണത്തെ വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു നിങ്ങളിലൊരാൾ വഴിമാറണം.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു നാമിൻ കനം മിണ്ടാതെ നിന്നു. ഉടനെ കൈരവൻ ശിവിനെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു വഴി വിട്ടുകൊടുത്തു് ആ രാജാവിന്റെ പല സൽക്കർമ്മങ്ങളെയും പ്രശംസിച്ചു സ്വന്തം രാജധാനിയിലേക്കു പോയി. അവർ തമ്മിലുണ്ടായ വഴക്ക് അങ്ങിനെ തീർന്നു.

൩.

നഗ്നരൂപത്തിൽ യാത്രാതിരക്കുവെ പെരുമനോവൃതനായി രാജധാനിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുമ്പോൾ അവിടെ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വന്നു.

ബ്രാഹ്മണൻ—മഹാരാജാവേ, ഗുരുദക്ഷിണയ്ക്കായി പ്രത്യേകം കരാറോടുകൂടി എന്നിങ്ങനെ ഉപദേശം.

രാജാവ്—ഞാൻ എന്തു കരാറാണു ചെയ്യേണ്ടതു്?

ബ്രാഹ്മണൻ—യാചിക്കുന്നവനിൽ ജനങ്ങൾക്കു വലിയ വെറുപ്പുണ്ടാകുക സാധാരണമാണ്. അതുകൊണ്ടു് എന്നിങ്ങനെ വേണ്ടതെന്തെന്നു ഞാൻ ചോദനോടു പറക

യില്ല. ഭവാനു പ്രീതിയോടെ തന്നത്തോളം അതു ഞാൻ കൈക്കൊള്ളാം.

രാജാവ്—കൊടുത്തതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ ഒരിക്കലും തന്നെത്താൻ കീർത്തിക്കയില്ല. അന്യൻ യാചിക്കത്തക്ക തല്പാത്ര അതൊരു ധനവും എന്റെ വശമില്ല. വേണ്ടുന്നതു കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നീട് അതിനെ പറ്റിയോർക്കാതെ ഞാൻ സ്വസ്ഥനായി വാഴും. യാചിച്ചവരുടെ വിപ്രനിൽ എനിക്കു പ്രിയമേയുള്ളൂ. യാചകനിൽ എനിക്കു കേവലമില്ല. കൊടുത്തതിനെ പറ്റി വിചാരിച്ചു ഞാൻ ഒരിക്കലും ദുഃഖിക്കുകയില്ല. ഇതാ ഭവാനു ഞാൻ ഓരായിരം പശുക്കളെ ദാനം ചെയ്യുന്നു.

ആ ദാനത്തെ കൈക്കൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണൻ തൃപ്തനായി.

൪.

വിശ്വാമിത്രപുത്രനായ അഷ്ടകൻ അശ്വമേധയാ ഗംഗാതീർത്ഥത്തോടു സർവ്വരാജാക്കന്മാരും അതു കണ്ടു വാൻ അവിടെ വന്നു. അടുത്തതിൽ, അഷ്ടകന്റെ ഭാരതാക്കന്മാരായ പ്രതാപനാഭൻ, വസുമാനസ്സ് എന്നിവരും ഭരണിനരനായ ശിഖിയും സംബന്ധിച്ചിരുന്നു. യാഗം കഴിഞ്ഞു ഭാരതാക്കന്മാരോടും ശിഖിയോടും കൂടി അഷ്ടകൻ മഥുരയിൽ കയറി യാത്രയായി. അപ്പോൾ നാരദൻ എതിരേ വരുന്നതു കണ്ടു് ആ മഹാമുനിയെ അഭിവാദനം ചെയ്തു തേരിൽ കയറിയിരിക്കുവാൻ ക്ഷണിച്ചു. ആ ദേവർഷി അതു സ്വമതിച്ചു തേരിലിറങ്ങി. അവർ

അങ്ങിനെ ചെല്ലുമ്പോൾ കരൾ നാരദനോടു ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു.—

“ഭഗവാൻ പ്രസാദിച്ചാലും. എനിക്ക് ഒരു ചോദിച്ചറിയേണ്ടതുണ്ട്. ഈ മേത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അഞ്ചുപേരും ആയുഷ്കാലം സർവ്വഗുണസമ്പന്നരായമാണ്. ഈ വഴിക്കേതന്നെ ചിംകാലഭോഗ്യമായ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു നമ്മളിൽ നാലുപേർ മാത്രം ചെല്ലാമെന്നുവന്നാൽ ആരാണു് താഴെ ഇറങ്ങേണ്ടതു്?”

“അയ്യകൻ ഇറങ്ങണം.”

“എന്തുകൊണ്ടു്?”

നാരദൻ—ഞാൻ ഒരിക്കൽ അയ്യകന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ചെല്ലുകയുണ്ടായി. അന്നു് എന്നേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് തേരിൽ കയറി രാജാവു്, വെളിയിൽ സഞ്ചരിക്കുവാൻ പോയി. അപ്പോൾ ഒരിടത്തു് നിരംപോലെ തരംതിരിച്ചു വീത്തിയിരിക്കുന്ന അനേകസംഘം പശുക്കളെ കണ്ടു്, അവ ആരുടെ വകയെന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചു. “ഞാൻ ദാനം ചെയ്തവനാണു്” എന്നാണു് അതീനു രാജാവിന്റെ മറുപടി. ഇങ്ങിനെ ആത്മപ്രശംസചെയ്തയാലാണു് അയ്യകൻ ഇറങ്ങേണമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതു്.

“എന്നാൽ, ഖാക്കി നാൽവരിൽ മൂന്നുപേർക്കു സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു ചെല്ലാവു എന്നു വന്നാൽ ആരെന്നിറങ്ങേണ്ടതു്?”

“പ്രതട്ടനനാണു് ഇറങ്ങേണ്ടതു്.”

“എന്തുകൊണ്ടു്?”

നാദിൻ—പ്രതർദ്ദനന്റെ ഗൃഹത്തിലും ഞാൻ ഒരു നാൾ ചെല്ലുകയുണ്ടായി. ഞങ്ങൾ നാലു കുതിര പെട്ടിയ മെത്തിൽ കയറി യാത്രചെയ്തു. മാർഗ്ഗമദ്ധ്യേ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വന്നു തനിക്കു് ഒരു കുതിരയെ തരണമെന്നു യാചിച്ചു. രാജധാനിയിൽ തിരിച്ചുചെന്നിട്ടു തരാമെന്നു മറുപടി കൊടുത്തു. അതു പോരെന്നും ഇപ്പോൾത്തന്നെ വേണമെന്നും ബ്രാഹ്മണൻ തിട്ടക്കി. 'എന്നാൽ, ഉടൻ തന്നെ' എന്നു പറഞ്ഞു രാജാവു വലതുഭാഗത്തെ കുതിരയെ അഴിച്ചു് ആ ബ്രാഹ്മണന്നു കൊടുത്തു. കുറച്ചു ദൂരം ചെന്നപ്പോൾ അശ്വപാത്ഥിയായി കറൊരു ബ്രാഹ്മണൻ വന്നു. ആ വിപ്രനും കുതിര ഉടൻ വേണമെന്നു തിട്ടക്കുകയാൽ ഇടതുഭാഗത്തെ കുതിരയെ കൊടുത്തു. അപ്പോഴേക്കു വേരൊരു ബ്രാഹ്മണനും കുതിരയെ യാചിച്ചുകൊണ്ടു വരികയാൽ മുന്നണിക്കുതിരകളിൽ ഒന്ന് ആ യാചകന്നു ദാനം ചെയ്തു. അശ്വപാത്ഥിയായി പിന്നെയുമൊരു വിപ്രൻ അവിടെ എത്തി. പിന്നീടു തരാമെന്നു പറഞ്ഞതു സമ്മതിക്കാതെ ഉടൻതന്നെ വേണമെന്നു് ആ ബ്രാഹ്മണനും തിട്ടക്കി. അതുകൊണ്ട് ഒട്ടക്കത്ത കുതിരയേയും അഴിച്ചു കൊടുത്തു, ഗതാന്തരമില്ലാതെ, താൻതന്നെ തേർ വലിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുമ്പോൾ 'ഈ ബ്രാഹ്മണക്കു് ഒട്ടം വകതിരിയില്ല' എന്നു പ്രതർദ്ദനൻ ആക്ഷേപിക്കുകയുണ്ടായി. ദാനം ചെയ്തിട്ടു് ഒട്ടവിൽ ആക്ഷേപിക്കയാലാണു പ്രതർദ്ദനൻ ഇരഭയണമെന്നു പറഞ്ഞതു്.

“എന്നാൽ, ഇനി മൂന്നുപേരുള്ളതിൽ രണ്ടുപേർക്ക് സ്വസ്തിയിൽ ചെല്ലാപ്പോഴു എന്തായാൽ ആരാണിറങ്ങേണ്ടതു്?”

നാരദൻ—വസുമനസ്സ്.

“എന്തുകൊണ്ടു്?”

നാരദൻ—ഞാൻ ദീക്ഷ സഞ്ചാരം ചെയ്യുന്നതിനിടയ്ക്കു് ഒരനാൾ വസുമനസ്സിനെ കാണുവാൻ ചെന്നു. അപ്പോൾ അവിടെ പുഷ്പരഥത്തെപ്പറ്റി സ്വസ്തിവചനം നടക്കുകയാണു്. അതു കാണുവാൻ വസുമനസ്സിന്റെ കൂടെ ഞാനും ചെന്നു. സ്വസ്തിവചനത്തിന്നു ശേഷം ആ രഥം ബ്രാഹ്മണക്കു കാണിച്ചുകൊടുത്തു. പുഷ്പരഥം കണ്ടു ഞാൻ അതിനെ പുകഴ്ത്തി. അതു കേട്ടു, ‘ഭവാനാൽ ഈ രഥം പ്രശസ്തമായിരിക്കുന്നു; ഇതു ഭവാനേറാതു തന്നെയാണു്’ എന്നു രാജാവു പറഞ്ഞു. ഉദാരാദിക്കൽ ഞാൻ അവിടെ പോയപ്പോഴും പുഷ്പരഥത്തെപ്പറ്റി സ്വസ്തിവചനമുണ്ടായി. അന്നും, ആ രഥം എന്തൊരാളെന്നു പറഞ്ഞു് എനിക്കായി സമർപ്പിച്ചു. മൂന്നാമതായുണ്ടായ സ്വസ്തിവചനകാലത്തും ഞാൻ അവിടെ ചെന്നു. രാജാവു് ആ രഥം ബ്രാഹ്മണക്കു കാണിച്ചിട്ടു് എന്നെ നോക്കി ‘ഭവാനു് ഈ രഥത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള സ്വസ്തിവചനങ്ങളെല്ലാം കണ്ടാലും, എന്നു പറഞ്ഞു. രഥം തന്നെത്തന്നെ കയ്യെടുക്കുകയെന്നിട്ടും അതു് അന്യന്തരാണെന്നു വെറുവാക്കു പറയുകകൊണ്ടു് വസുമനസ്സ് ഇറങ്ങിപ്പോകണം.

“ഇനിയുള്ള രണ്ടുപേരിൽ ഒരാൾ ഇറങ്ങേണ്ടിവന്നാൽ ആരാണതു ചെയ്യേണ്ടത്?”

നാരദൻ—ഞാൻ ഇറങ്ങും; ശിബി സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു പോകും.

“എന്തുകൊണ്ട്?”

നാരദൻ—ശിബിയോടു തുല്യനല്ല ഞാൻ. ഒരിക്കൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വന്നു തനിക്കു അന്നം തരണമെന്നു ശിബിയോടു അർത്ഥിച്ചു.

ശിബി—ഞാൻ എങ്ങിനെയുള്ള ആഹാരമാണു തരേണ്ടതെന്നു ഭവാനു അർത്ഥിച്ചാലും.

ബ്രാഹ്മണൻ—ഭവാനു സ്വന്തം പുത്രനായ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടെന്നു അറുത്തു പറക ചെയ്യുക. അതു തയ്യാറാകുമ്പോഴേക്കും ഞാൻ വരാം.

ശിബി തന്റെ മകനെ അറുത്തു വിധിപോലെ പറകുചെയ്തു പാത്രത്തിലാക്കി അതു തലയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു ആ ബ്രാഹ്മണനെ അനുപമിച്ചു. അപ്പോൾ ഒരാൾ വന്നു, ‘അവിടുത്തെ അതിഥിയായ ബ്രാഹ്മണൻ നഗരത്തിൽ കടന്നു കൂലനായി കൊട്ടാരം, ഭണ്ഡാരം, ആയുധശാല, അന്തഃപുരം, അശ്വശാല, ഗജശാല മുതലായവ ദഹിപ്പിക്കുന്നു’വെന്ന് അറിയിച്ചു. ഈ ഘോരവൃത്താന്തം കേട്ടിട്ടും ഒട്ടും മുഖവെച്ചെണ്ണയും ചേരാതെ ശിബിമാജാവിനു നഗരത്തിൽ ചെന്നു ബ്രാഹ്മണനെ കണ്ടു, “ഭഗവാനെ, ഇതാ അന്നം തയ്യാറായിരിക്കുന്നു”വെന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ആ ബ്രാഹ്മണൻ മന്നം മിണ്ടാതെ പിന്മുറിച്ചു തല താഴ്ന്നു നിന്നതേയുള്ളൂ.

“ഭഗവൻ, ഊൺ കഴിച്ചാലും” എന്നു ശിബി ആ അതിമിത്ര പ്രസാദിച്ചുകൊണ്ടു ക്ഷണിച്ചു. മുറ്റത്തുകാലം നിശ്ശബ്ദമായി നിന്നിട്ട് ആ വിപ്രൻ തല വെക്കി ശിബിയെ നോക്കി, “ചോറുതന്നെ ഇതു ഭുജിക്കുക”യെന്നായി. അതിനായാവാനെന്നോട് ഒട്ടം വൈമനസ്സും കൂടാതെ, വിപ്രനെ പൂജിച്ചു പാത്രമെടുത്തു വെച്ചു ഭക്ഷിക്കുവാൻ കൈയ്യയത്തി. ഉടനെ ബ്രാഹ്മണൻ ശിബിയുടെ കൈയിൽ കടന്നുപിടിച്ചു. “ഭവാനു ഭക്താധരത കീഴടക്കിയിരിക്കുന്നു; ബ്രാഹ്മണർക്കു വേണ്ടി പരിശുദ്ധിക്കുവാൻ വയ്യാത്തതായി ഭവാനു കൺതന്നെയില്ല” എന്നിങ്ങനെ ബഹുമാനിച്ചിട്ട് ആ അതിമി അനുഭവാനുചെയ്തു. ആ നിമിഷത്തിൽത്തന്നെ, സ്വന്തം പുത്രൻ ദേവകുമാരനെപ്പോലെ അലംകൃതനും പുണ്യഗന്ധാധൃതനുമായി തന്റെ മുമ്പിൽ നില്ക്കുന്നതു മഹാഭാഗനായ ശിബി കണ്ടു. ആ ബ്രാഹ്മണൻ ബ്രഹ്മാവാണ്. ശിബിയെ പരിക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടി ആ വേഷത്തിൽ വന്നതാണ്. ഇതെല്ലാം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ “എന്തുകൊണ്ടാണു ഭവാനു അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു ഇതിനെ ചെയ്തത്?” എന്ന് അമാത്യന്മാർ രാജാവിനോടു ചോദിച്ചു. അതിന്നു ശിബിയുടെ മറുപടിയാവിതു:—

“യശസ്സിനുവേണ്ടിയോ, അർത്ഥത്തിനുവേണ്ടിയോ, സുഖഭോഗത്തിനുവേണ്ടിയോ അല്ലാത്താൻ ദാനംചെയ്യുന്നത്. ഇതാണു പരമം ചോരത്തു മറ്റൊരു അറിഞ്ഞു അൻ ഇതിലേക്കു തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സ

ജനനം സദാ അംഗീകരിക്കുന്നതേതോ അതാണല്ലോ പ്രശസ്തം. ആ പ്രശസ്തത്തിലാണ് എപ്പോഴും എന്റെ മനസ്സ് നില്ക്കുന്നത്.”

ഇങ്ങിനെയാണു ശിഖിയുടെ മഹാഭാഗത.”

③

ഇന്ദ്രദൂതനെന്തെങ്കിലും പുണ്യം ക്ഷയിക്കയാൽ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വീണു, തന്റെ കീഴ്ത്തി നശിച്ചു പോയല്ലോ എന്ന വിചാരത്തോടുകൂടി മാർക്കണ്ഡേയൻ ഹർഷിയെ ചെന്നു കണ്ടു “വോൻ എന്നെ അറിയുമോ?” എന്നു ചോദിച്ചു.

മാർക്കണ്ഡേയൻ— പുണ്യത്തിനായി ജപാദികൾക്കു മുകളിൽത്തന്നെ സദാ വ്യാകുലരായിരിക്കുന്ന ഈയുള്ളവർക്ക് വോനെ കാണുവാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഞങ്ങൾ ഏപ്പോഴും നാടനാടായി ചുറ്റിനടന്നു കഴിയുന്നവരാണ്. ഓരോ ഇടത്തും ഓരോ രാവു മാത്രമേ തങ്ങാറുള്ളൂ. ഞങ്ങളുടെ മനസ്സ് ഏപ്പോഴും ധ്യാനത്തിൽ നിമഗ്നമാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള ഞങ്ങൾക്കു വോനെ കാണാൻ കഴിയുന്നതെങ്ങിനെ? മുമ്പു നടന്നിട്ടുള്ളവയും, മേലിൽ നടക്കുവാൻ വോക്കുന്നവയുമായ ഏല്ലാ കാര്യങ്ങളും ഞങ്ങൾക്ക് അറിയുവാൻ കഴിയുമെങ്കിലും, ഏതാണോരാളെ കാണുവാൻവേണ്ടി മാത്രം അതീതകാലമെന്നായിത്തീർന്നു പോയതെങ്കിൽ തവിട്ടിരിക്കുന്നതു ഞങ്ങൾക്ക് ഇഷ്ടമല്ല. ഹിമവാനിൽ പ്രാവാരകണ്ണനെന്തെന്നു പോയി ഒരു കൂമൻ പാർത്തുവരുന്നുണ്ട്. എന്നെക്കുറേ മുമ്പാണ് അ

വൻ ജനിച്ചിട്ടുള്ളതു്. പക്ഷേ അവൻ ഹോനെ അറിഞ്ഞുവെന്നു വരാം” എന്നു മാർക്കുണ്ഡയൻ മറുപടി കൊടുത്തു.

ഉടനെ ഇന്ദ്രദ്യുതിൻ അശ്വപുരവം ധരിച്ചു മാർക്കുണ്ഡയനെ പുറത്തു കയറ്റി ആ കൂമൻ പാർക്കുനേടത്തേക്കു പോയി. അവിടെ ചെന്നു് “എന്നെ അറിയുമോ?” എന്നു മാർക്കു കൂമനോടു ചോദിച്ചു. കുറച്ചൊന്നാലോചിച്ചിട്ടു, “വോനെ ഞാൻ അറിയുകയില്ല” എന്നു കൂമൻ പറഞ്ഞു.

ഇന്ദ്രദ്യുതിൻ—വോനേക്കാൾ വയോവൃദ്ധനായി ആരാൻ മുണ്ടോ?

കൂമൻ—ഉണ്. ഇന്ദ്രദ്യുതിസരസ്സിൽ വാഴുന്ന നാഡീജംഘനെന്നു കൊക്കു് എന്നെക്കാൾ മുമ്പു ജനിച്ചവനാൻ. അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചാൽ അവൻ പറയുമായിരിക്കാം.

മാർക്കുണ്ഡയനേയും കൂമനേയും എടുത്തുകൊണ്ടു് ആ രാജാവി ഇന്ദ്രദ്യുതിസരസ്സിലേക്കു പോയി. ആ കൊക്കിനെ കണ്ടു “വോൻ ഇന്ദ്രദ്യുതിനെ അറിയുമോ?” എന്നു അവർ ചോദിച്ചു. അറിയില്ലെന്നാണു മറുപടിയുണ്ടായതു്.

“എന്നാൽ, വോനേക്കാൾ മുമ്പു ജനിച്ചവരായി വല്ലവരുമുണ്ടോ?”

“ഈ സരസ്സിൽത്തന്നെ അകൂപാരൻ എന്നു പേരായി ഒരു കൂമൻമുണ്ടു്. അദ്ദേഹം എന്നെക്കാൾ വയോവൃദ്ധനാണു്. അദ്ദേഹം ഈ മാർക്കുവിനെ അറിയുമായിരിക്കും.”

ആ കൊക്കതന്നെ അച്ചുപാറനെ വിളിച്ചു:—

“ഞങ്ങൾക്കു ഭവാനാട് ഒരു ചോദിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇങ്ങോട്ടൊന്നു വന്നാൽകൊള്ളാം.”

അതേ ആ സരസ്സിൽനിന്നു മന്ദം കരയിൽ വന്നു.

“ഭവാനു ഇത്രയും ദൂരമായിട്ടെങ്ങനെ അറിയുമോ?”

ഈ ചോദ്യം കേട്ട് അവൻ ഒരു മുഹൂർത്തം എന്തോ ചിന്തിച്ചു നേത്രങ്ങൾ ബാഷ്പപൂർണ്ണങ്ങളാകയും, മനസ്സു നടുങ്ങുകയും ദേഹം വിറയുകയും മുമ്പിലുപോലെ തളരുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു കൈകൂപ്പി നിന്ന് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ ഈ രാജ്യത്തിലെ എങ്ങിനെ അറിയാതിരിക്കും? ഈ മഹാത്മാവ് ഇവിടെ എത്രയെത്രയായ പണ്ഡിതന്മാർ നാട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ സരസ്സതന്നെ, ഇദ്ദേഹം ദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ള പശുക്കൾ കൂട്ടത്തോടെ നടന്നുവെന്തിട്ടുണ്ടായതാണ്. ഇതിലാണ് എന്റെ വാസം.”

അതേ ഇത്രയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോഴെല്ലാം സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ദേവരഥൻ അവിടെ ആവിർഭവിച്ചു. ഉടനെ അശരീരിവാക്യമുണ്ടായി:—

“അല്ലയോ ഇന്ദ്രദിത്യ, ഭവാനു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വന്ന് ഉചിതസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുകൊള്ളുക. കീർത്തിമന്ദനായ ഭവാനു അവിശ്വം സഞ്ചരിക്കേണ്ടതില്ല. രഥം ഇതാ സന്നദ്ധമായിരിക്കുന്നു. പുന്യാകർമ്മത്തിന്നു ഭൂമിയിലെമ്പാടും സ്വർഗ്ഗത്തിലും വ്യാപിക്കും. ആ കീർത്തി എത്രകാലം നിലനില്ക്കുന്നുവോ, അത്രകാലം വരെയും, അതിന്നു വിഷയമായിട്ടുള്ളവൻ സ്വർഗ്ഗം

സ്ഥപുരുഷനാണ്. എന്തൊരുവന്റെ അവകീർത്തി ലോകത്തിൽ ഉയരുന്നവോ, ആ ശബ്ദം അടങ്ങുന്നതുവരേ ജ്ഞാനം അവൻ അധർമ്മലോകമായ നാകത്തിൽ കിടക്കേണ്ടിവരും. അതുകൊണ്ട്, ശാശ്വതസുഖത്തെ കരം ക്ഷിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ പാപവിചാരങ്ങളെ ചെടിഞ്ഞു ധർമ്മത്തെത്തന്നെ ആശ്രയിച്ചു ശുദ്ധുത്തനായി വർത്തിക്കണം.”

ഇന്ദ്രദുര്യൻ ഇതെല്ലാം കേട്ടതിൽപ്പിന്നെ ആ ദേവരഥത്തെ നോക്കി, “ഞാൻ ഈ പൂജനാദൈവത്തെ സ്ഥാനത്തു എത്തിക്കുന്നതുവരെ നിൽക്കൂ” എന്നു പറഞ്ഞു മരംകുത്തിനെയും, പ്രവരകണ്ണനെയും വാരിച്ച യഥാസ്ഥാനം കൊണ്ടുപോയി വിട്ടു. അനന്തരം ആ മരപ്പുറം ആ തോടിൽ കയറി സ്വർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു പോകയും ചെയ്തു.

— — — മഥ. സ്കന്ദം. — — —

പണ്ടു ദേവസുരന്മാർ തമ്മിൽ പൊരുതു പരസ്പരം നശിച്ചുതുടങ്ങുകയുണ്ടായി. ഖേദാരൂപികളായ ദൈത്യന്മാരാണ് എപ്പോഴും ജന്മമുണ്ടായത്. തന്റെ സൈന്യത്തിൽ അസംഖ്യം ഭേർ നശിക്കുന്നതു കണ്ടു തനിക്കു സമത്വമായ ഒരു സൈന്യനായകൻ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതിനെപ്പറ്റി വാസവൻ തീവ്രചിന്തയിൽ നിമഗ്നനായി. ദാനവന്മാർ ദേവസേനയെ അടിച്ചതുകണ്ടു, ദേവന്മാരെ സ്വന്തം വീടുത്താൽ പരി

രക്ഷിക്കാൻ കഴിവുതട്ടിയ പുരുഷൻ ആരെന്ന് മഹാബലനായ ഇന്ദ്രൻ മാനസശൈലത്തിൽ കയറി ഏകനായി ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ ഏതോ ഒരു സ്ത്രീ ഉറക്കം കരയുന്നതായ ആത്മസപരം കേൾക്കാതിരുന്നു.

“അയ്യോ! എന്നെ ആരെങ്കിലും ഒരുവൻ മറടിവെക്കുന്നു രക്ഷിക്കേണമേ! എന്നിക്കൊരു ഭർത്താവിനെ തരേണമേ! ആ രക്ഷിതാവുതന്നെ എന്റെ ഭർത്താവായപ്പോൾ മതി.” എന്നിങ്ങനെയാണു വിലാപം.

“പേടിക്കേണ്ട” എന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഇന്ദ്രൻ ആ ശബ്ദം കേട്ടേടത്തു വെണപ്പോൾ, കിരീടധാരിയായി, ഗഭാപാണിയായി, മനശ്ശിലാഭിധാതുക്കൾ ചാത്തിയ പദ്മതംപോലെ നിലകൊള്ളുന്ന കേശിഭൈത്യനേയും അരികേയൊരു കന്യകയേയും കണ്ടു. ആ സ്ത്രീയുടെ കൈ പിടിച്ചുകൊണ്ട് സ്ത്രീ കേശിയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു.

ഇന്ദ്രൻ—ഏടാ, ദൃഷ്ട! നീ എന്തിനാണ് ഈ കന്യകയെ അപഹരിക്കുന്നത്? വര്യനാണു ഞാനെന്നു നീ ഭാഷണം. ഇവളെ ഉപദ്രവിക്കാതെ നീ നിന്റെ പാട്ടിൽ പോയിക്കൊള്ളുക.

കേശി—ഏടോ ശക്തി, ഭവൻ പാകശാസനൻതന്നെ വെങ്കിലും ഏറുന്നൊടിയാതെ ഇവളെ എനിക്കു വിട്ടുതന്നേയ്ക്കുക. ഞാൻ കാമിഭന്നനല്ലാണിവിടെ. ഇവിടെ പിടിക്കാതെ ജീവനോടുകൂടി സ്വന്തം പുറത്തിലേയ്ക്കു പോകയാണു ഭവാനു നല്ലത്.

കേശിയെ വകവെക്കുന്നതെ ഇത്രയും എതിർത്തതന്നെ നിലയ്ക്കാൻ ആ അസുരൻ തന്റെ ഗദ ഇത്രയെ കൊല്ലുവാൻ ചുഴറിവിട്ടു. പാഞ്ഞുവരുന്ന ഗദയെ ഇത്രയും വളംകൊണ്ടു തകർത്തുകളഞ്ഞു. ഉടനെ ഒരു ശൈലശിഖരം പൊട്ടിച്ചെടുത്തു ക്രുദ്ധനായ കേശി ഇത്രയും നേരെ പ്രയോഗിച്ചു. അതിനേയും ഇത്രയും വളംകൊണ്ടു മുറിച്ച ഭൂമിയിൽ വീഴ്ത്തി. അങ്ങിനെ വീഴുന്ന ആ കൊടുമുടിയിൽനിന്നു കേശി ഉരക്കോടെ അടിമേല്ക്കുകയും ചെയ്തു. ഇത്രയുമായപ്പോൾ പീഡിതനായ ആ അസുരൻ മഹാഭാഗയായ ആ കന്യകയെ കൈവിട്ട് അവിടേനിന്നു ഓടിപ്പോയി. അനന്തരം ആ ശുഭാനന്ദനോട് “ഭവതി ആരാണു്? ആരുടേയാണു്? ഇവിടെ എന്താണു ചെയ്യുന്നതു്?” എന്നു ചോദിച്ചു.

കന്യക—ഞാൻ പ്രജാപതിയുടെ പുത്രിയാണു്. ദേവസേനയെ നോക്കുന്നതാണെന്നു് ചേർ. എന്നിങ്ങനെ ദൈത്യസേനയെന്നു പേരായി ഒരു സഹോദരിയുണ്ടു്. അവളെ കേശി ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. പ്രജാപതിയുടെ അനുജനായനുസരിച്ചു ഞങ്ങൾ തോഴിമാരോടുകൂടി ഇവിടെ പതിയായി വിഹരിക്കാൻ വന്നിട്ടുണ്ടു്. ഞങ്ങളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുവാനായി കേശിമഹാസുരൻ ഇവിടെ ദിവസേന വന്നു് അലട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കും. അവന്റെ കൂടെ പോകുവാൻ ദൈത്യസേനയ്ക്കിഷ്ടമുണ്ടു്. എന്നാൽ എന്നിങ്ങനെ സമ്മതമല്ല. ഒടുവിൽ അവളെ അവൻ ഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ഭവന്റെ ബലത്താൽ ഇതാ ഞാൻ രക്ഷപ്പെട്ടു

കയും ചെയ്തു. ഇനി എനിക്കു ദുഷ്ടനായ ഒരു ഭ
ത്താവുണ്ടാകണം. അങ്ങിനെയുള്ള ഭത്താവാരെന്നു
ഭവാനുതന്നെ നിർദ്ദേശിക്കണം.

ഇന്ദ്രൻ — എന്റെ അമ്മ ദക്ഷപുത്രീനാകയാൽ ഭവതി
എന്റെ ചിറമ്മയുടെ മകളാണ്. ഭവതിക്കുള്ള
ബലമെന്തെന്നു ഭവതിയിൽനിന്നുതന്നെ എനിക്കു
കേൾക്കണമെന്നുണ്ട്.

കന്യക — അല്പമേ മഹാബാഹോ! ഞാൻ കേവലം അ
ബലയാണു്. എന്നാൽ എന്റെ ഭത്താവു് ഏറ്റവും
ബലവാനായിരിക്കും. സുന്മാതം അസുന്മാതം ഒരു
പോലെ അടിപണിയുന്ന പുരുഷനാണു് എന്റെ
ഭത്താവൊക്കെ എന്തു് അച്ഛൻ എനിക്കു വരും തന്നി
ട്ടുണ്ടു്.

ഇന്ദ്രൻ — ഭവതിയുടെ ഭത്താവിനു് എങ്ങിനെയുള്ള ബ
ലമാണു് ഉണ്ടായിരിക്കുക എന്നുകൂടിയും ഭവതി പ
റയണം.

കന്യക — ദേവദാനവയക്ഷന്മാർ കിന്നഭാരംഗരക്ഷസർ
എന്നിവക്കെല്ലാം അജ്യന്തനായി ടുഷ്ടദൈത്യന്മാരുടെ
ഹന്താവായി മഥാചീത്സനായി മഹാബലനായിരി
ക്കും എന്റെ ഭത്താവു്. കീർത്തിവർണ്ണനായ ആ
ബ്രഹ്മണ്യൻ വേദാന്താഭിരുചി സർവ്വഭൂതങ്ങളേയും ഭയി
ച്ചു ശോഭിക്കും.

ഇങ്ങിനെ ആ ദേവി പറഞ്ഞതു് കേട്ടു ദുഃഖിത
നായ ഇന്ദ്രൻ വീണ്ടും പിന്തയിലാണ്ടു. ആ ദേവി പറ
ഞ്ഞതുപോലെയുള്ള ഒരു ഭത്താവിനെ വാസുധൻ പല

മട്ടു ചിന്തിച്ചുനോക്കിട്ടും കാണുകയുണ്ടായില്ല. ആ ഘട്ടത്തിൽ ആ ഭാസ്കരപ്രഭൻ ഉദിച്ചുയരുന്ന ഭാസ്കരനെ കണ്ടു. ദിവ്യകാമപ്രഭുരായ് കാന്തി മങ്ങിക്കൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന മഹാഭാഗനായ സോമനേയും നിറഞ്ഞ കരുത്തു വാവിനാലും ശൈലമുറ്റത്തത്തിൽ ഉദയപവ്വതത്തിന്മേൽ ദേവസാഗങ്ങളത്താടും ശക്തൻ കണ്ടു. പൂർവ്വസന്ധ്യ ചെങ്കോണിത്തും സമുദ്രം ചെമ്പിർ നിറഞ്ഞു മിരിക്കുന്നു. ഭൂത ഹംഗിരസ്സ് മുതലായവർ വിവിധമന്ത്രങ്ങളാൽ ഘോഷിക്കുന്ന ഹവ്യത്തെ പരിഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു് അഗ്നി ദിവ്യകാമനാടു് അണഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സൂര്യൻ ഇരുപത്തിനാലാം പവ്വത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. സോമൻ ശൈലധർമ്മത്തെ പ്രാപിച്ച സൂര്യനാടു ചേന്നിരിക്കുന്നു. സൂര്യചന്ദ്രന്മാർക്കുണ്ടായിരുന്ന ഈ ഐക്യത്തേയും ഈ ശൈലസംഘാതത്തെയും കണ്ടു് ഇന്ദ്രൻ ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു:—

“സൂര്യചന്ദ്രന്മാർക്കു് ഇതര ഘോരമായ പരിഭവംകാണുന്നു. ഈ രാത്രിയുടെ അവസാനത്തിൽത്തന്നെ ഭാരണയുദ്ധം നേരിടുന്നെന്ന് ഈ നിമിത്തങ്ങളെല്ലാം സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. ഈ പുഴയും കടലും ചേരാ നിമിത്തമുണ്ടു്. കറുക്കപ്പെട്ട വായിൽ ഏരിതിയോടു കൂടി സൂര്യനെ നോക്കി നില്പവിളിക്കുന്നു. ഇക്കാണുന്ന ശൈലസംഘാതത്തിൽ മഹാഭൈരവസ്സു കലർന്നിരിക്കുന്നു. സൂര്യചന്ദ്രന്മാർക്കു് അഗ്നിയും തമ്മിലുണ്ടായിരിക്കുന്ന ഈ സമാഗമം ഏറാവും അതൃപ്തതെന്നെ. സോമനാഥനിന്നു ജ്ഞാതനെന്നു പുത്രൻ ഈ ദേവിയുടെ ഭർത്താവായ്ക

വാൻ യോഗ്യനാവാം, അഥവാ സർവ്വഗുണസമ്പന്നനായ അഗ്നിയിൽനിന്ന് ഒരു പുത്രനാകയാൽ ആ പുത്രനും ഈ ദേവിയുടെ ഭർത്താവായിത്തീർന്നുവെന്നു തന്നെ."

ഇങ്ങിനെച്ചോദിക്കുന്ന വിചാരിച്ചു ഇന്ദ്രൻ ദേവസേനയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ബ്രഹ്മലോകത്തേക്കു പോയി. അവിടെച്ചെന്നു പിതാമഹനൊക്കുന്ന് "ഈ ദേവിക്ക് എല്ലാകൊണ്ടും യുക്തനായ ശുഭഭർത്താവിനെ തന്നാലും" എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു.

ബ്രഹ്മാ—ഞാൻ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു ഭാനവനാശനനായ വേദൻ ഇപ്പോൾ വന്നു പറഞ്ഞു. ഏകദേശ വിചാരപോലെതന്നെ മഹാവിക്രമനും, മഹാബലനുമായ ഒരാൾ ഭാതനാകും. ആ പുരുഷൻ സേനാനിയായിനിന്നു ഭവാനാടു കൂടി ശത്രുക്കളോടു പൊരുതും. ആ വീര്യവാൻ ഈ ദേവിയുടെ ഭർത്താവായിത്തീരും ചെയ്യും.

ഈ ശുഭവൃത്താന്തം കേട്ടു പിതാമഹനെ നമസ്കരിച്ചു ദേവേന്ദ്രൻ ആ കന്യകയോടു കൂടി ദേവധിമാർ ഇരിക്കുന്നേടത്തേക്കു പോയി. വസിഷ്ഠൻ മുതലായ മഹാബലന്മാരായ ചിപ്രേന്ദ്രന്മാർ തപശ്ശക്തിയോടെ നടത്തുന്ന യാഗത്തിൽനിന്ന് അചരവർണ്ണ സോമഭോഗത്തെ വാനം ചെയ്താനായി ഇന്ദ്രനെ പിന്തുടന്നു ദേവന്മാരെല്ലാം അവിടെ വന്നുകൂടി. യഥാസ്ഥാനം യാഗത്തിൽ ഏല്പിച്ച് ആ മഹാത്മാക്കൾ സർവ്വദേവന്മാർക്കുമായികത്തിയെറിയുന്ന അഗ്നിയിൽ ഹവ്യത്തെ ഹോമി

മു. അതുതന്നെ അതുതത്താശനൻ വിധിപോലെ സൂര്യമണ്ഡലത്തിൽനിന്നു നിശ്ശബ്ദമായി പുറപ്പെട്ടവനു വിപ്രന്മാരാൽ മന്ത്രപൂർവ്വം ഹൃതമായ വിവിധയവ്യന്തയെല്ലാം ഭൃഷികളിൽനിന്നു പ്രതിഗ്രഹിച്ചു ദേവന്മാർ കൊടുത്തു. ഇതുകഴിഞ്ഞു തിരിച്ചുചെല്ലുമ്പോൾ ആ മഹാത്മാക്കളായ ദേവർക്കുതന്നെ പതികൾ അവരവർക്കുള്ള ആസനങ്ങളിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടു സസുഖം നിദ്ര ചെയ്യുന്നതുണ്ടുതന്നെ കണ്ടു. സ്വപ്നവിഗ്രഹംപോലെ സുപ്രഭകളും ചന്ദ്രലേഖാപാദം വിമലകളും അഗ്നിപാലെ തേജസ്വിനികളും താരകർപോലെ ദർശനീയകളും ആയ അവരെ അതുതൻ കണ്ടു അവരിൽ മനസ്സുപതിഞ്ഞു ക്ഷുഭിതേന്ദ്രിയനായിത്തീർന്നു. സാധുവികളായ ദിവ്യേന്ദ്രപതികളെ കണ്ടു താൻ കാമവശനായിക്കുറേമുട്ടിത്തുറന്നു അന്യായമായി എന്ന് അഗ്നി, പാണ്ഡിറ്റ് കാക്കുതിരുന്നിപ്പ. എന്നിട്ടും തന്റെ മനസ്സുപിൻപലിക്കുവാൻ ആ അഗ്നിക്കു കഴിയാതെയാണു വന്നതു്. താൻ കാമിക്കുന്ന ആ വിപ്രപതികൾ തന്നിൽ കാമമില്ലാത്തവരായാൽ കാമണകൂടാതെ അവരെ സ്തംഭിക്കുകയോ ദർശിക്കുകയോ ചെയ്തുകൂടെന്ന് അതുതൻ അറിഞ്ഞു. അതുകൊണ്ടു് ആ അഗ്നി ആ സുന്ദരികളെ വീണ്ടും വീണ്ടും കാണുവാനായി ഗാർഹപത്യത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. എന്നിട്ടു കാഞ്ചനപ്രഭകളായ അവരെ തന്റെ ശിഖകളെക്കൊണ്ടു് അടുത്തടുത്തു തൊടുമാറു് അതുതൻ കണ്ടു കണ്ടു രസിച്ചു. ഇങ്ങിനെ വളരെ നേരം ആ വരംകൊണ്ടു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ ആ കാമപാവശ

നായ അഗ്നിയുടെ മനസ്സ് അവരിൽ അധികം അധികം ഉത്തേജിതമാകുന്നു ചെയ്തു. ആ ബ്രാഹ്മണശ്രീകൾ അന്യർ ലഭിക്കാവുന്നവല്ലായ്യാൽ അവരാണ് മാതൃസന്തപ്തരായ അതുതൻ തനിക്ക് ഇനി മരണം തന്നെയാണു ഗതി എന്ന് നിശ്ചയിച്ചു കൊടുത്തു.

അതുതന്നെ ദണ്ഡശ്രീയായ സ്വാമി ഇതിനുമുമ്പെ കാഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. തന്റെ കാമനിവൃത്തിക്ക് ആ ഭാമിനി പല നാളായി രാമനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അപ്രമത്തനായ ആ അഗ്നിയെ പ്രാപിക്കുന്നതിന്നു സ്വാമി ഇതുവരെ പഴുതാനും കണ്ടില്ല. ഇപ്പോൾ അതുതൻ ആ മഹാശക്തിയുടെ പത്നികളാൽ കാമസന്തപ്തനായി കൊടുക്കുകയാൽ അക്കാര്യം ശരിക്കറിഞ്ഞ ആ അനിമിത ഇനി വേണ്ടുന്നതെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു.

“കാമാന്തരായ ഞാൻ സപ്തർഷിപത്നികളുടെ രൂപം ധരിച്ച് അതുതന്നെ കാമമോഹിതനാക്കും. അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ അതുതന്നെ പ്രീതിയുണ്ടാകയും എന്റെ കാമം നിവർത്തിയ്ക്കുകയും ചെയ്യും.”

സ്വാമി ഇങ്ങിനെ തീരുമാനിച്ചു ആദ്യമായി അംഗിരസിന്റെ പത്നിയായ ശിവയുടെ രൂപം ധരിച്ചു. ശിവരൂപമുള്ളവർക്കു തികഞ്ഞ ശിവയായി ആ വരം ഗന്ധ അതുതന്റെ അരികേ ചെന്നു.

ശിവ—അല്ലയോ അഗ്നിദേവ ഭവാനാൽ കാമസന്തപ്തനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നു ഭവാനെ കാമമോഹിതനാക്കുകക്കൊണ്ടല്ല. എന്റെ കാമമോഹത്തെ ഭവാനെ

ചെയ്യാതിരുന്നത് ഞാൻ നിശ്ചയമായും മരിക്കും. ഞാൻ ദരംഗിംസ്സിന്റെ ഭാര്യയായ ശിപയാണ്. സപ്തക്ഷിപത്തികളായ ഞങ്ങൾ കന്നിപ്പു ചേന്റാലോലിപ്പു തീർമാനിച്ചത് അനുസരിച്ചാണ് ഞാൻ ആദ്യമായി ഇങ്ങോട്ടു പോന്നത്.

അതുതൻ—ഞാൻ കാമമാർത്തനാണെന്നു ഭവതിയും മറ്റുള്ളവരും എങ്ങിനെയാണ് അറിഞ്ഞത്? ഭവതിയെപ്പോലെതന്നെ എന്തെങ്കിലും കാമീഭവനവമാണോ സപ്തക്ഷിപ്രിയകളായ മറ്റുള്ളവരും?

ശിവ—ഞങ്ങൾ ഭവാനെ എപ്പോഴും കാമിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഭവാനെ മനോഹരി എങ്ങിനെയാണെന്ന് അറിയാത്തുകൊണ്ടു ഞങ്ങളുടെ കാമം വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ ജയപ്പെട്ടുകൊണ്ടാണ് ഇതുവരെ കഴിഞ്ഞത്. ഇപ്പോൾ ഇംഗിതങ്ങൾ കൊണ്ടു ഭവാനെ മനസ്സു ഞങ്ങൾക്കറിയാൻ കഴികയാൽ മറ്റുള്ളവർ എന്തെങ്കിലും മുമ്പിലേക്ക് അയച്ചിരിക്കുന്നു. തിരികെ വന്നിരിക്കുന്ന എന്റെ ഈകാമതരവം ഭവാനുടൻതന്നെ ശമിപ്പിച്ചു തന്നാലും, കൂട്ടുകാർ എന്തെങ്കിലും കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നിച്ച് ഉടൻ പോകണം.

ആ കൃത്രിമശിവയുടെ കാമപോലെ അതുതൻ മോദവും പ്രീതിയും ചേന്ന് ആ ഭാമിനിയെ പ്രാപിച്ചു. ഈ സംയോഗത്തിൽ അതുതനിൽനിന്ന് ആവിഷ്കരിച്ച രാത്രി ആ ദൈവപുത്രൻ കയ്യാൽ ഗ്രഹിച്ചു. തന്റെ ഈ രൂപം ഈ കൂട്ടിൽ ആമാനം കാണുന്നതാ

യാൽ സപ്തഷിപതികൾ അഗ്നിയെ കാമിച്ചുവെന്നു
 പൃഥ്വീദാഷപ്രസ്താവത്തിന് ഇടയാക്കുമെന്നും, അതു
 കൊണ്ടു താൻ ഈ രേതസ്സിനെ സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടു ഗത
 ഡിയാതി ചേഷ്ട മാരിപ്പാത്തതാണെന്നും അങ്ങിനെ
 ചെയ്താൽ ഈ വനത്തിൽനിന്നു പുറത്തു പോകുവാൻ ത
 നിക്ക് എളുപ്പമാകുമെന്നും നിശ്ചയിച്ചു സ്വപഥ അങ്ങ
 നെതന്നെ ചെയ്തു. ആ മഹാവനത്തിൽനിന്നു ഗതഡീ
 രൂപം ധരിച്ചു പറന്നുചെന്നു ആ ദേവി ശരസ്സുഞ്ചങ്ങ
 ലാൽ (അമകളാൽ) ആവൃതമായ ശോഭനപർവ്വതത്തിൽ
 എത്തി. ദ്രുതിയിൽത്തന്നെ. വിഷമുള്ള അതൃതരൂപിക
 ളായ ഏഴുതലപ്പാമ്പുകളാൽ സുരക്കുതിയും മാന്ധാരി
 കളാലും പിശാചന്മാളാലും ഔരഭദ്രതന്മാളാലും സന്ധു
 സ്തവം പക്ഷിമൃഗാകുലവുമാണ് ആ പർവ്വതം. ഏറവും
 ദുർഗ്ഗമായ ആ ശൈലപർവ്വതത്തിൽ ബധാൽ ചെന്നു അ
 വിടെ ഒരു കാഞ്ചനകണ്ഡത്തിൽ തന്റെ വശമുള്ള രേ
 തസ്സിനെ ആ തുരംഭംഗി സതപരം നിക്ഷേപിച്ചു. മഹാ
 തമാശകരമായ സപ്തഷികളുടെ സപ്തപതികളുടെ രൂപം
 ധരിച്ച് അഗ്നിയെ കാമിപ്പിക്കുവാൻ സ്വപഥ കരുതി
 യിരുന്നുവെങ്കിലും ഭർത്തൃശൂഷണത്തിലും തവഃപ്ര
 ഭാവത്തിലും സദൃശമായതായ മേജന്ധരിയുടെ ദിവ്യ
 രൂപം മാത്രം ശൈക്കൊള്ളുന്നതിന്നു ശക്തമായില്ല.
 വേറെ ആറു പേരുടെ രൂപത്തിലും സ്വപഥ അഗ്നിയെ
 പ്രാപിച്ചു. അപ്പോഴപ്പോൾ രേതസ്സു കയ്യിലെടുത്തു ആ
 കണ്ഡത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ആറു
 കറിയുണ്ടായതിൽപ്പിന്നെ, തേജസ്സാൽ സംവൃതമായ

ആ തേക്കുകൾ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ആ കാമിനി പ്രഥമതി
 മിയിൽ പുത്രനാക്കിയുമു. ആ ശിഷ്യങ്ങളോടും പ
 ഞങ്ങളു ചെയ്തുകൊണ്ടും പത്രങ്ങളു കണ്ടുകൊണ്ടും അത്ര
 യും കൈകളോടും മറ്റേ കഴുത്തോടും ഒരോ വയറോടുംകൂ
 ടിയ ഒരു കാരൻ ആ കണ്ഡത്തിൽനിന്നു ജാതനായി.
 ദ്വിതീയയിൽ ആകൃതി തെളിഞ്ഞു. തൃതീയയിൽ ശിശു
 വായി. ചതുർത്ഥിയിൽ ഗുഹനായി ഭവിച്ചു. തുടർത്തു
 വെങ്കടകാര്യം മിന്നൽപ്പിണവും കലന്നിരിക്കുമ്പോൾ അതി
 നീടയിൽനിന്നു പെരിയ ചെങ്കോലാട്ടുകൂടി ഉയരുന്ന
 സൂര്യനെപ്പോലെ ആ ബാലൻ വിളങ്ങി. ജനിച്ച ഉട
 നെതന്നെ ആ ബാലൻ ത്രിപുരാന്തകൻ നിഷേധിച്ചി
 രുന്ന അസുരനാശകമായ ശ്രേഷ്ഠധനുസ്സെടുത്ത് ഒന്നു ഗ
 ണ്ജിച്ചു. വിപുലവും മോമഹർഷണവുമായ വില്ലാണത്ത്.
 ഗുഹന്റെ ഗർഭനാമകേട്ട ചരാചരാത്മകമായ ത്രിലോ
 കങ്ങളും മോഹിച്ചുപോയി. പെരിങ്കാർ നിരയിൽനിന്ന്
 ഇടിവെട്ടുംപോലെ ഘോരമായുണ്ടായ ആ ശബ്ദത്താൽ
 ചിത്രൻ ഏറ്റുവാഴ്ത്തൻ എന്നീ മാന്ദഗജങ്ങൾ ഓടിയെ
 ത്തി. പാഞ്ഞുചരുന്ന അവയെ ഇരകൈകൾകൊണ്ടു
 പിടിച്ച് ഒരു കയ്യിൽ വേലും മറ്റൊരു കയ്യിൽ താമ്ര
 ചൂഡനമായി ആ സൂര്യഭൃതിയായ അഗ്നിപുത്രൻ വില
 സി. മഹാകായം ചേന്ന് കക്കടത്തെ ആ മഹാഭൂതനാ
 യ ബലിശ്രേഷ്ഠൻ അണച്ചു പിടിച്ചു ഭീമമായി ഗർജ്ജി
 ച്ചുകൊണ്ടു കൂടിയില്ല. ആ ബലവൻ ഇരകൈകൊണ്ടും
 ഉത്തമശരവും ഗ്രഹിച്ചു ബലമേറിയ ഭൂതങ്ങൾപോലും
 വേടിച്ച് വിറയ്ക്കുമാറ് ഉഴക്കം ഉണ്ടാക്കി. വേറെ ഇര

കൈകൾകൊണ്ട് ആകാശത്തിൽ പലകൂട്ട തുടരുന്നതു
ടരെ അടിച്ചു. മൂന്നുലോകങ്ങളെയും മുഖങ്ങളെക്കൊണ്ട്
വലിച്ചു കടിക്കുംപോലെ ആ മഹാസേനൻ അവിടെ
കളിച്ചുതുടങ്ങി. ഉദയാദിയിൽ സൂര്യനെന്തപോലെ
പർവ്വതഗുഹയിൽ ആ അപ്രമേയമാനമായ അതുളുതവി
ക്രമൻ സ്വപ്നം വാണുകൊണ്ടു തന്റെ നാനാമുഖങ്ങളാൽ
ലിക്കാകെ കുന്നു നോക്കി, വിവിധഭാവങ്ങൾ കണ്ടു
വീണ്ടും ഗർജ്ജിച്ചു. ആ ശബ്ദംകേട്ട ചുറ്റുമുള്ള ജനങ്ങൾ
ഭിതരായി മനസ്സിലാക്കി. പല മട്ടിൽ വീഴുകയും അവർ
സ്നേഹനെ ശരണംപ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ആ
ശ്രയിച്ച ആ മഹാബലനാതം നാനാവണ്ണനാതം ആ
യ ജനങ്ങളെ ബ്രാഹ്മണർ പാഷ്ടന്മാർ എന്നു വിളിച്ചു.
മഹാബാഹുവായ ഗുഹൻ ഏഴുനോറു ശരണാഗതന്മാ
രെല്ലാം സാന്ത്വനം ചെയ്തതിൽപ്പിന്നെ ശ്വേതമ
ഹാപർവ്വതത്തിൽ വില്ലുവലിച്ചു അമ്പുകൾ ചൊരിഞ്ഞു
തുടങ്ങി. ഹിമവൽപുത്രനായ ക്രൈസ്തവശൈലത്തെ
ശരങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭേദിച്ചു ധംസങ്ങൾക്കും കഴുകൾക്കും
മേരുവർത്തിലക്കു പേരുകൾ മറയ്ക്കുമ്പോൾ. വ
ലുതായ ആത്മസ്വരംതാട്ടുകുടിയാണു ക്രൈസ്തവർവർ
തകൻ വീണത്. ആ വീഴ്ചകളുടെ മാറുജലകളും ഉറക്ക
നിലവിളിച്ചു. ആ ആത്മന്മാരുടെ കരച്ചിൽ കേട്ടിട്ടും
അമേയമാനമായ ആ മഹാബലൻ പിൻവാങ്ങാതെ
വേഗപെട്ടുതുടങ്ങി കുന്നുകൂടി അലറി. എന്തിട്ടു തെളി
ഞ്ഞു തിളങ്ങുന്ന ആ വേലി ആ മഹാത്മാവ് ഏറിഞ്ഞു
തേശ്വഗിരിയുടെ ശിഖരത്തെ ഉരക്കോടെ മേലോരമായി

മരിച്ചു. വേലോറ മുറിഞ്ഞ ശ്വേതഗിരി ഉടനെ മറ്റു ശൈലങ്ങളോടുകൂടി സ്തനനെപ്പേടിച്ച ഭൂമിയെ വിട്ടു മേല്പോട്ടുയർന്നു. അപ്പോൾ നാലുവാടും തകർന്നു പൊടിഞ്ഞു വ്യഥ വളർന്നു ഭൂമി ആഞ്ഞുയർന്നു സ്തനനെ ആരംഗിക്കുവാൻ വീണ്ടും ബലവതിയായി. ആകാശത്തിലേയ്ക്കുയർന്നു പവ്തങ്ങളെല്ലാം ഭൂമിയിൽ തിരിച്ചുവന്നു ഗുഹയെ നമസ്കരിച്ചു. ഇതെല്ലാമുണ്ടായതു ശുക്ലപഞ്ചമിയിലാണു്. അന്നു ലോകം സ്തനനെ ഭക്തിപൂർവ്വം സേവിച്ചു.

മഹാസത്വനും മഹാബലനുമായ മഹാസേനൻ ജനിച്ചപ്പോൾ വിവിധങ്ങളും ഘോരരൂപങ്ങളുമായി മഹത്തായ ഉൽപാതങ്ങളുണ്ടായി. സ്രീപുരുഷന്മാർക്കമ്മിൽ പിണങ്ങുകയും ശീതോഷ്ണാദിദാഹദോഷങ്ങൾ നിലതെറ്റുകയും ചെയ്തു. ആകാശവും ദിക്കുകളും ഗ്രഹങ്ങളും അസാധാരണമായി ജ്വലിച്ചു. ഭൂമി ഉറക്കം നിലവിളിച്ചു. ഇങ്ങിനെ മഹാഘോരങ്ങളായ ഉല്പാതങ്ങൾ ചുറ്റുമുണ്ടായതു കണ്ടു ഭീതമായിത്തീർന്നു ലോകകന്മാരായ മഹർഷികൾ ലോകങ്ങൾക്കു ശാന്തിയേയ്ക്കുവരുകി.

“സപ്തർഷിപതികളിൽ ആറു പേരോടുകൂടി ഇവിടെവെച്ചു രമിച്ചു് അതുതാഗ്നി നമുക്കു് അനന്തമന്തെയുണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു”യെന്നു ചൈത്രാമധവനത്തിലെ നിവാസികൾ പരസ്പരം ആവലാതിപ്പെട്ടു തുടങ്ങി. സ്വാമാദേവിഗരുഡീവരം ധരിച്ചു പരന്നുപോകുന്നതു കണ്ടിട്ടുള്ള വേറെ ചിലർ ഗരുഡിയെ നോക്കി “വീര

ഞ്ഞുണ്ടുൾക്കു് ഈ അനന്തമെല്ലാം വെത്തിവെച്ചു
 തു്” എന്ന് ആക്ഷേപിച്ചു. ഇതിനെല്ലാം മേന്മയുത
 സ്വരമായൊന്നെ വാസ്തവം ആരുതന്നെ അറിഞ്ഞി
 ല്ല. ഗരുഡി തന്നെക്കേറിച്ചു ജനങ്ങൾ പറയുന്നതു കേട്ടു
 വരുക്കു സ്കന്ദന്റെ മുമ്പിൽച്ചെന്നു “ഞാനാണു നി
 ന്റെ അമ്മ”യെന്ന് ഒരു കളുവു തട്ടിവിടുകയുണ്ടായി.
 സപ്തർഷികളാകട്ടെ; മഹത്തരായ ഭാജസ്സോടു കൂടി ഒരു ക
 മരൻ ജാതനായിരിക്കുന്നുവെന്നും അവന്റെ ജനന
 മാർതങ്ങളുടെ പത്നിമാരാണെന്നും കേട്ടു് അരുന്ധതിയേ
 യൊഴികെ മറ്റൊരാൾവരേയും പരിത്യജിച്ചു. ഇതിനെ
 സ്വരമായ ചെന്ന് ആ കമരൻ തന്റെ പുത്രനാണെ
 ന്നും മറ്റാർക്കും ഇതിൽ ഉത്തരവാദിമില്ലെന്നും വീണ്ടും വീ
 ണ്ടും പറഞ്ഞിട്ടും ജ്ഞികൾ വിശ്വസിച്ചില്ല. സപ്തർഷി
 കൾ ചെന്നു ആ യോഗം കഴിഞ്ഞു തിരിച്ചിറങ്ങുന്ന വിശ്വാ
 മിത്രമഹാമുനി അതുതന്റെ ചേഷ്ടിതങ്ങളെക്കേറിച്ചു
 സംശയിച്ചു് ആ കാമസന്തപ്തനായ അഗ്നിയെ കളി
 വിൽ പിന്തുടരുകയുണ്ടായി. പിന്നീടു നടന്നതു മുഴുവൻ
 അതേവിധം വിശ്വാമിത്രൻ കണ്ടുതന്നെ അറിഞ്ഞിട്ടു
 ണ്ടു്. ആ മുന്തിയാണു കമരനെ പ്രഥമമായി ശരണം
 പ്രാപിച്ചതു്. എന്തിട്ടു ദിവ്യമായ മഹാസേനസൂര്യം
 അദ്ദേഹം ചമച്ചു. സ്കന്ദനായി ജാതകർമ്മമുതൽക്കു
 ഈ മംഗളകർമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തതു വിശ്വാമിത്രനാണു്;
 ഷണ്മുഖമഹാമന്ത്രത്തെയും ക്ഷേത്രസിദ്ധിയേയും ശ
 ക്തി(വേലു്) ദേവീലാഭത്തെയും പരിഷ്കാരപ്പിഴയെയും
 ആ മഹാമുനി ലോകഹിതത്തിനായി ഉണ്ടാക്കി. അതു

കൊണ്ടു വിശ്വാമിത്രനേ കമരൻ ഏറാവും പ്രിയനായിത്തീർന്നു. സ്വാമം ദേവർഷിപണികളുടെ വേഷം ധരിച്ചാണ് കമരനെ ജനിപ്പിച്ചതെന്നും ഇതിൽ മരാരും അവരായമില്ലെന്നും വിശ്വാമിത്രൻ പറഞ്ഞുവെങ്കിലും ലോകാവധിയേക്കൊണ്ട് ജ്ഞികൾ അവരുടെ പണികളെ തള്ളിക്കളയുകതന്നെ ചെയ്തു.

സ്തനോല്പത്തി കേട്ട ദേവന്മാർ ഒന്നിച്ചു ചേർന്നു വന്നു വന്നും മുഖിൽച്ചെന്നു.

ദേവന്മാർ—“അല്ലയോ മഹാബലനായ ശക്തി, ആർക്കും താങ്ങുവാൻ വയ്യാത്ത അത്രയും ബലം ഈ സ്തനനുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അവനെ ഭവൻ ഉടൻ കൊല്ലേണ്ടതാണ്. അവനെ കൊല്ലാതിരുന്നത് അവൻ ത്രൈലോക്യത്തെയും ഞങ്ങളേയും ഭവനേയും നിഗ്രഹിച്ചു ദേവേന്ദ്രനായിത്തീരുകയും ചെയ്യും.

“മഹാബലനാണ് ഈ ബാലൻ. ലോകസ്രഷ്ടാവിനെ കൂടിയും യുദ്ധത്തിൽ ആക്രമിച്ചു നശിപ്പിക്കുവാൻ ഇവനു കെൽപ്പുണ്ട്. എനിക്ക് ഇവനെ കൊല്ലുവാൻ കഴിവില്ല.” എന്നിങ്ങിനെ പ്രഥമോടു കൂടിയ മറുപടിയാണ് ഇന്ദ്രനിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടത്.

വീയമില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഇപ്രകാരം പറയുന്നതെന്ന് ഇന്ദ്രനെ പൂർണ്ണമായും കാര്യംപോലെ വീയം ചെയ്ത ലോകമുതൽക്കും ഉടനെ ചെന്ന് ആ കമരനെ കൊല്ലട്ടെയെന്നു നിരോധിക്കുകയും ചെയ്തു. ദേവന്മാർ പിരിഞ്ഞുപോയി. ലോകമുതൽക്കും മലയിൽ ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ആ കമരൻ അതുല്യബലനും അജ

യുഗമാണെന്നു കണ്ടു വിഷ്ണുക്കളും വിവർണ്ണമുഖികളുമാ യിത്തിന്നുവെന്നതെന്നു യല്ലാ, അവരെല്ലാവരും സ്കന്ദനെ ശരണംപ്രാപിക്കുകയുണ്ടായി. അവർ ആ മഹാബലനോ ടതങ്ങളുടെ പുത്രനാകേണമെന്നും സ്നേഹവിവശരായ ത ങ്ങളെ കൈക്കൊണ്ടു കൊണ്ടുണ്ടേണമെന്നും പ്രാർത്ഥിച്ചു. ഇതു കേട്ടു മുലപ്പാൽ കുടിക്കുവാൻ ആശു വളന്നു കു മാരൻ ലോകമാതാക്കളെ പൂജിച്ച് അവർ ഇഷ്ടദാനം ചെയ്തു. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പിതാവായ അതുൽതൻ ത ന്നെ കണ്ടുവാൻ വരികയാൽ അദ്ദേഹത്തെ മാതൃഗണ ത്തോടുകൂടി കുമാരൻ അപ്പിച്ചു തൃപ്തനാക്കി. അഗ്നി അ വിടെ മഹാസേനന്റെ രചനയ്ക്കായി ചുഴന്നുകൊണ്ടുനി ന്നു. സപ്തമാതാക്കളിൽ വെച്ചു ശ്രേഷ്ഠയും ശ്രോധജാത യും രക്തഭോജനയും രക്തസാഗരകന്യകയുമായ ശ്രോ ധാഗന മഹാസേനനെ ആശ്ലേഷിച്ച് അമ്മ മകനെയെ ന്നപേലെ പരിപാലിച്ചു. അഗ്നിയർവട്ടെ അജമുഖ നായിത്തിന്നു തന്റെ പുത്രനെ കളിക്കോപ്പെന്ന പോ ലെ പർവ്വതത്തിന്നുൽ രമിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു വാങ്ങ.

അഗ്നിഗ്രഹങ്ങൾ, ഉപഗ്രഹങ്ങൾ, പ്രഷികൾ പോ കമാതാക്കൾ, പാരിഷദന്മാർ മുതലായവരും മാറ്റു പല ഘോരദേവന്മാരും ചുഴന്നുകൊണ്ടുണ്ടു മഹാസേനൻ വാഴുന്നതെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ ആ ബാലനെ ജയിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണെന്ന് ഭേദേന്ദ്രൻ അറിഞ്ഞു. ഏന്റിട്ടും ജ യാരയോടെ സുമേശ്വരൻ ഐരവതത്തിൽ കയറി ഭേദന്മാരോടുകൂടി യുദ്ധത്തിനായി പുറപ്പെട്ടു. മഹാ സേനനെ കൊല്ലുന്നതിന്നു് ഇന്ദ്രൻ വളധാരിയായി

ദേവഗണാപുത്രനായി സത്പാഠം നടക്കൊണ്ടു. മഹാപ്രഭു ചേൻ ദേവസൈന്യം ഉഗ്രമായി മഹാനാദം മുഴക്കി. കമാവധത്തിനായിച്ചെല്ലുന്ന ശക്രനെ ദേവന്മാർ മേന്മയിൽ ഉടുപ്പിട്ട് അഴകിൽ കോപ്പണിഞ്ഞു വിചിത്രലാപ ജന്മത്തോടും വിചിത്രസന്നാഹത്തോടും നാനാവാഹനത്തോടും നാനാകാർമ്മ്യത്തോടും കൂടി പിന്തുടന്നു. മഹാബലനായ ഇന്ദ്രൻ തന്റെ ഗർജ്ജനത്താൽ സൈന്യത്തെ ഹർഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും ദേവന്മാരിൽനിന്നും മഹർഷികളിൽനിന്നും പൂജയേറുകൊണ്ടും ശേഖരാദി കയറി. ദേവേന്ദ്രൻ കാത്തിരുന്നതന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്നു ഉടനെ സുന്ദരരോടുകൂടി സിംഹനാദം ചെയ്തു. അതു കേട്ട ഗുഹൻ പെരുങ്കടലെന്നപോലെ ഭ്രമലവി. ആ അലച്ചതാൽ ദേവസൈന്യം കടൽപ്പോലെ അലഞ്ഞുലഞ്ഞു ചൈതന്യം വിട്ട് അങ്ങിങ്ങു് ഉഴന്നുതിരിഞ്ഞുപോയി. തന്നെ കൊല്ലുവാൻ വരുന്ന ദേവന്മാരെക്കണ്ടു് ആ അഗ്നിപുത്രൻ ഏറവും ക്രുദ്ധനായി തന്റെ വക്ത്രത്തിൽനിന്നു് അഗ്നിജ്വാലകൾ ധാരാളമായി പുറത്തുവിട്ടു. ആ ഏരിതീയിൽ പേടിച്ചു വിറച്ചു ദേവന്മാർ വെറുതു നീറിത്തുടങ്ങി. അവരുടെ ശരീരങ്ങളും ആയുധങ്ങളും വാഹനങ്ങളും കത്തിയെരിഞ്ഞു ചിന്നിച്ചിതറുകയാൽ അവയെല്ലാം അവിടെ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന താംഗണംപോലെ ശോഭിച്ചു. ഇങ്ങിനെ ദഹിച്ചുതുടങ്ങിയ ദേവന്മാർ ഒടുവിൽ അഗ്നിപുത്രനായ കമാവനെത്തന്നെ ശാണം പ്രാപിച്ചു. ഇന്ദ്രനെ കൈവിട്ടു സ്തബ്ധനെ ആശ്രയിച്ചു ദേവന്മാർ ശാന്തി നേടി. ദേവന്മാരാൽ പരിത്ര

സ്കന്ദം

കുതനായ ശക്തനാവട്ടെ, യഥത്തിൽ പിന്മാറ്റത്തെ സ്കന്ദന്റെ നേരെ തന്റെ വളം പ്രയോഗിച്ചു. ആ വളം കമരന്റെ വലത്തുഭാഗത്തോടു പിടിച്ചു കയറി. വളപ്രഹാരത്താൽ സ്കന്ദനിൽനിന്നു പൊൻ ചട്ടയണിഞ്ഞു പേലേന്തി ദിവ്യകണ്ഡലധാരിയായി യുവാവായ മറ്റൊരു പുരുഷൻ ജാതനായി. ആ പുരുഷനാണു വിശുദ്ധൻ. കാലാഗ്നിതുല്യനായി ജ്വലിക്കുന്ന മറ്റൊരുവൻ ആവിർഭവിച്ചതു കണ്ടപ്പോൾ ഭയം വളർന്നു ഇന്ദ്രൻ കമരനെ തൊഴുകുകയോടുകൂടി ശരണം പ്രാപിച്ചു. സത്തനായ സ്കന്ദനാവട്ടെ ഇന്ദ്രനും ദേവസൈന്യത്തിനും അഭയം കൊടുത്തു. ഇതിൽ സത്തയുമാറിത്തീർന്ന ദേവന്മാർ വാദ്യഘോഷം മുഴക്കി.

യുദ്ധാനന്തരം ശൂരനും വാഹനം മനോഹരനും തീർക്കുന്നദിനം, മഹാപ്രഭനും, അരുണാക്ഷനും ത്രൈലോക്യപ്രിയനും സർവ്വലക്ഷണസമ്പന്നനുമായ ശുദ്ധൻ ഹിരണ്യമാലയും ഹിരണ്യകവചവും ഹിരണ്യമകടവും ചമഞ്ഞു ചെമ്പട്ടയോട ചാത്തി അവിടെ വിളങ്ങി. ആ കമരനെ പത്മാലയായ ലക്ഷ്മി മുത്തിമതിയായി സേവിച്ചു. ശ്രീപുണ്ണനും മായാശാസിയും സകലമനുഷ്യാനും സ്കന്ദൻ പെരുണ്ണമാസിയിലെ ചന്ദ്രനെന്ന പേരെല്ലാ സർവ്വഭൂതങ്ങൾക്കും ആഹ്ലാദം നൽകി. മഹാത്മാക്കളായ ബ്രഹ്മണർ ആ മഹാബലനെ പൂജിച്ചതിൽ പിന്നെ ഇങ്ങനെ അറിയിച്ചു:—

അല്ലയോ ഹിരണ്യഗർഭ, ഖോന മംഗളമുണ്ടാകട്ടെ; ഭവൻ സർവ്വലോകങ്ങൾക്കും മംഗളപ്രദനായിബുദ്ധ

വിക്കട്ടെ. ഭവാനു ജനിച്ചിട്ട് എത്ര നാൾകൊണ്ടു സർവ്വ ലോകത്തെയും കീഴടക്കിയിരിക്കുന്നു. ഈയുള്ളവകൾക്കു പറ്റും ഭവാനു അഭയം തരികയും ചെയ്യൂ. എന്നാൽ ഇനി ഒരുലോകൃത്തിനും അഭയംകൊണ്ട ഭവാനു ഇത്ര നാവെന്നും.”

സ്കന്ദൻ—തപോധനനാരോ, സർവ്വലോകങ്ങൾക്കും ഇത്ര എന്താണു ചെയ്യുന്നതു്? സമേശപരൻ ദേവഗണത്തെ എങ്ങിനെയാണു രക്ഷിക്കുന്നതു്?

പ്രജികൾ—ബലം തേജസ്സു സുഖം എന്നിവ ഇത്ര സർവ്വഭൂതങ്ങൾക്കും കൊടുക്കുന്നു. സർവ്വകാമങ്ങളും നൽകി സമേശപരൻ സർവ്വഭയവും സന്തുഷ്ടരാക്കുന്നു. ഭൂതങ്ങളെ കാര്യംപോലെ അനുശാസിക്കയും ദുർവൃത്തന്മാരെ നിഗ്രഹിക്കയും സുവൃത്തന്മാരെ അനുഗ്രഹിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്ര സൂര്യനില്ലാതായാൽ സൂര്യനാകയും ചന്ദ്രനില്ലാതായാൽ ചന്ദ്രനാകയും അങ്ങിനെതന്നെ കാരണമുണ്ടായാൽ ഭൂമിയോ ജലമോ അഗ്നിയോ വായുവോ ആകയും ചെയ്യും. ഇതാണു് ഇത്രന്റെ കർത്തവ്യം. ഇത്രനു മഹത്തായ ബലമുണ്ടു്. പീഠനായ ഭവാനു ബലിശ്രേഷ്ഠനാകയാൽ ഇത്രനായി ഭവിച്ചാലും!

ശക്രൻ—അല്ലയോ മഹാബാഹോ! സർവ്വകും സുഖാവഹനായ ഭവാനു തന്നെ ഇത്രനാകുക! ഭവാനെ ഞങ്ങൾ അഭിഷേകം ചെയ്യട്ടെ. ഈ സ്ഥാനത്തിനു് അനുരൂപനാണു ഭവാനു്.

സ്കന്ദൻ—അവ്യഗ്രനും വിജയിയുമായ ഭവാനുതന്നെ

ത്രൈലോക്യത്തെ ഭരിച്ചുകൊള്ളുക. അല്ലയോ ശക്ര,
ഞാൻ ഭവാനെ കിങ്കരനായി വർത്തിച്ചുകൊള്ളാം.
ഞാൻ ഇന്ദ്രതപത്തെ ആശീർവ്വസിച്ചു.

ശക്രൻ—ഭവാനുള്ള ബലം അത്യന്തമുമാണ്. വിമനാ
യ ഭവൻ ദേവന്മാരുടെ ശത്രുക്കളെ നിഗ്രഹിച്ചാ
ലും! ഭവാനെ വീര്യം കണ്ടു വിസ്മിതരായ ലോകർ
എന്തിൽ അവജ്ഞയുണ്ടായിരിക്കുന്നു. പരാജിതനും
ബലഹീനനുമായ ഞാൻ ഇന്ദ്രതപത്തിൽ സ്ഥിതി
ചെയ്യുന്നതായാൽ നമുക്കു തമ്മിൽ പിണക്കമുണ്ടാക്കു
വാൻ ഉത്സാഹശീലന്മാർ ശ്രമിച്ചേയ്യൂ. ഭവൻ പി
ണങ്ങിയാൽ ലോകം രണ്ടായിപ്പിരിയും. അതോടുകു
ടി സർവ്വഭൂതങ്ങളും ഇരകുക്കികളാകും. നാം രണ്ടുപ
ക്ഷുക്കായി നിന്നു പൊരുതെന്നുണ്ടാവാം. ആ യുദ്ധ
ത്തിൽ ഭവൻതന്നെയാണു ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വിജയം
നേടുക. ഇങ്ങിനെ ഭവൻ പിണങ്ങുവാനൊ, യുദ്ധം
നേരിടുവാനൊ ഞാൻ പരാജിതനാകുവാനൊ ഇടവ
രുത്താതെ മരണാനം വിചാരിക്കാതെ ഭവൻ ഇ
പ്പോൾതന്നെ ഇന്ദ്രനരകകന്മാണു നല്ലതു്.

സ്കന്ദൻ—ത്രൈലോക്യത്തിന്റേയും ഈ എന്റേയും
രാജാവു ഭവൻതന്നെയാണു്. ഭവാനു മംഗളമുണ്ടാ
വട്ടെ. ഭവാനെ ആജ്ഞ എന്തെന്നു പറഞ്ഞാലും.
അതു ഞാൻ അനുസരിച്ചുകൊള്ളാം.

ശക്രൻ—മഹാബലനായ ഭവൻ സമ്മതിച്ചതിനാണു്
ഞാൻ തന്നെ ഇന്ദ്രനാകാം. ഭവാനിപ്പോൾ പറഞ്ഞ
വാക്കു സത്യമാണെങ്കിൽ എന്റെ ആജ്ഞയെ അനു

സരിഷ്വാൻ ഭവൻ സന്നദ്ധനാണെങ്കിൽ ദേവ സേനാപതിയായി ഭവാനെ അഭിഷേകം ചെയ്യട്ടെ. സ്കന്ദൻ—ദാനവവിനാശത്തിനും ദേവകാര്യസിദ്ധിക്കും ഗോബ്രാഹ്മണഹിതത്തിനും ചേണ്ടി എന്നെ സേനാ പതിയായി അഭിഷേകം ചെയ്താലും!

ഉടനെ ദേവഗണത്തോടുകൂടി മഹാവാഴ് സ്കന്ദ നെ ദേവസേനാപതിയായി അഭിഷേകം ചെയ്തു. മഹ ഷ്ഠികളാൽ പൂജിതനായി, മഹാസേനൻ അത്ഭുതം ശോഭിച്ചു. എരിഞ്ഞയൻ തീയിന്റെ പ്രഭാമണ്ഡലം പോലെ സ്കന്ദന്റെ തലസ്തമേൽ ചൊന്തിൻകുട വിളങ്ങി. വിശ്വകർമ്മാവിനാൽ നിർമ്മിതമായ ദിവ്യഹിംസ്യ മാല യശസ്വിയായ ത്രിപുരാന്തകൻതന്നെ കമാറനെ അണിയിച്ചു. വൃഷഭപജനായ അദ്രഭഗവാൻ ദേവിയോ ടുകൂടി സുപ്രീതനായി; പൂജിതനായി സ്കന്ദാഭിഷേകകാ ലത്തു് അവിടെ എത്തിട്ടുണ്ടു്. അദനാൺ അഗ്നിയായി വന്നതെന്നും അദപുത്രനാണു സ്കന്ദനെന്നും പാണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നു. അദൻ ഉത്സർജിച്ച ശുക്ലം ശേപതപദ്യ തമായി. അഗ്നിയുടെ രേതസ്സിനെ പദ്യതത്തിന്മേൽ കൃത്തികമാരും അദനും കൂടി കൊണ്ടാടി ഐക്ഷണത്ര ദേവന്മാർ കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. അദൻ അഗ്നിയിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ടാണു സ്വാഹയെ ആറുവട്ടം പ്രാപിച്ചതെന്നും ഗുണനിധിയായ ഗുഹൻ അദസ്മനുവാണെന്നും സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ അദനും അഗ്നിക്കും സ്വാഹയ്ക്കും ആറു ജ്വലിപതികൾക്കും കൂടി ജാതനായ സ്കന്ദൻ അദപുത്രനെന്നു വിഖ്യാതനായി. പൊടി ചേരാത്ത വസ്ത്രങ്ങൾ

ചാത്തിയ ശ്രീമാനായ ആഗേയൻ രക്താഭങ്ങളോടുകൂടിയ അംശമാനെന്നപോലെ ശോഭിച്ചു. അഗ്നിയാൽ ദത്തമായ കഷ്ടത്തെക്കൊണ്ടു പരിചേരട്ടെ അലംകൃതമായ കൊടിയുയർത്തി മുമ്പിൽ കയറിയിരുന്ന കമാരൻ കാലാഗ്നിപോലെ ലോഹിതനായി വിളങ്ങി. സർവ്വഭൂതങ്ങൾക്കും ചേഷ്ടയും പ്രഭയും ശാന്തിയും ബലവും നൽകുന്ന ആ ശക്തി ദേവന്മാർക്കു ജയവർദ്ധിനിയായി കമാരന്റെ മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്നു. എന്നുതന്നെ മറ്റും സമജമായ കവചം ഗുഹന്റെ ദേഹത്തിൽ ആവിർഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. യുദ്ധകാലത്തു ഇതു എപ്പോഴും ഗുഹനിൽ കാണാം. ശക്തി, ധർമ്മം, ബലം, തേജസ്സ്, കാന്തി, സത്യം, ഉന്നതി, അസമോഹം, ഭക്തപരിരക്ഷണം, ശത്രുനികുന്തനം, ലോകപാലനം എന്നിവയെല്ലാം സ്കന്ദനു സമജങ്ങളാണ്. സർവ്വദേവന്മാരും അംഗീകൃതനും അലംകൃതനും അഭിഷിക്തനുമായ ഗുഹൻ പ്രസന്നചിത്തനായി പൂർണ്ണചന്ദ്രമണ്ഡലംപോലെ പ്രകാശിച്ചു. യുഗങ്ങളെക്കൊണ്ടും സപ്രായഘോഷങ്ങളെക്കൊണ്ടും, ദേവദുഷ്ടികളെക്കൊണ്ടും, ദേവഗന്ധർവ്വഗീതങ്ങളെക്കൊണ്ടും, അപ്സരോന്മത്തനാകൊണ്ടും അവിടെയെങ്ങും ശബ്ദായമാനമായി. തുഷ്ടയും ഹൃഷ്ടയും അലംകൃതമായ വിശാലവസ്ത്രങ്ങളും ദേവഗണങ്ങളും ചുഴലവേ അഭിഷിക്തനായ പാവകപുത്രൻ അവിടെ ക്രീഡിച്ചുവിളങ്ങി. ഇതുകേൾവി ഉദിച്ചുയരുന്ന സൂര്യനേപ്പോലെ അഭിഷിക്തനായി ശോഭിക്കുന്ന മഹാസേനന്റെ മുമ്പിൽ ദേവജടന്മാരായിരമായിര

മറുപടി വന്നു 'ഞങ്ങൾക്കു ഭവാനു തന്നെയാണു സ്വാമി' എന്നു പറഞ്ഞു ചുറ്റും നിന്നു. സർവ്വതഗണങ്ങളാലും ആവൃതനായ ഭവാനു ദേവസേനകളോടുകൂടി സർവ്വവും പൂജിതനായി സർവ്വരെയും സാന്ത്വനംചെയ്തു.

സ്കന്ദനെ സേനാപതിയായി അഭിഷേകം ചെയ്തതിൽപ്പിന്നെ ശതകൃതു താൻ മുമ്പു രക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ആ ദേവസേനയെ കണ്ടു. ആ ദേവിക ഭക്താവായി ഈ കർമ്മത്തെയാണു വിധിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു കരുതി ഇന്ദ്രൻ ദേവസേനയെ വേണ്ടുവണ്ണം അലങ്കരിപ്പിച്ച് അവിടെ വരുത്തി.

ഇന്ദ്രൻ—അല്പായുസുരോത്തമ, ഈ കന്യകയെ സ്വയംഭൂ ഭവാനെൻ പത്നിയായി നിശ്ചയിച്ചിട്ടാണു ജനിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു ഭവാനു താമരപ്പൂച്ചൊല്ലിച്ചേൻ കൈകൊണ്ടു യഥാവിധി മന്ത്രപുസ്തകം ഈ ദേവിയുടെ വലംകൈ പിടിച്ചാലും.

ഗുഹൻ അതിനെതന്നെ ചെയ്തു. മന്ത്രജ്ഞനായ ബ്രഹ്മസ്തി ജപഃശാമങ്ങൾ ചെയ്യുവേ മഹാസേനൻ ദേവസേനയെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്തു. ഗുഹപതിയായ ഈ ദേവസേനയെയാണു സുഖപ്രദമായ ഷഷ്ഠിലക്ഷ്മിയെന്നു ബ്രാഹ്മണർ പുകഴ്ത്തുന്നത്. സിന്ധിവാലിയും കൂറ്റവും സദൃശ്ശതയും അപരാജിതയുമാണു ദേവസേനയെന്നുകൂടിയും പണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നുണ്ട്. സന്താനനായ സ്കന്ദൻ ദേവസേനയുടെ പത്നിയായതോടുകൂടി ആ മഹാസേനനെ ലക്ഷ്മീദേവി മൂർത്തിമതിയായി സ്വയംഭവ ചൈന്യം ആശ്രയിച്ചു. ഗുഹൻ ശ്രീമാനാ

തി വിചസിയ പഞ്ചചിതിമിയെ ശ്രീപഞ്ചമിയെന്നു കീർത്തിക്കുന്നു. സ്കന്ദൻ കൃതാത്മനായതു ഷഷ്ഠിയിലാകയാൽ ആ ഷഷ്ഠി മഹാചിതിയാതി.

ശ്രീസേവ്യനായ മഹാസേനൻ ദേവസേനാപതിയായതു കേട്ടു സപ്തച്ഛിപതികളിൽ പരിത്യക്തകളായ ആറുപേർ അവിടെ വന്നു. ധർമ്മയുക്തകളായ ആ മഹാപ്രതകൾ സ്കന്ദനോടു ഇഴിഞ്ഞു അർപ്പിച്ചു:—

‘മകനേ, ദേവതുല്യനുമായ ഭത്താക്കന്മാർ ഞങ്ങളെ വെടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവർക്കു ഞങ്ങളിൽ അകാരണമായുണ്ടായ ദോഷംകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ പുണ്യസ്ഥാനത്തു നിന്നു പതിച്ചുപോയി. ഞങ്ങളിൽനിന്നാണു ഭവാനു ജനിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് ആരോ പറഞ്ഞുവത്രേ. ആ കേട്ടതു സത്യമാണെന്നു ഭവാനു ആദ്യം ധരിച്ചിരിക്കണം. ആ നിമിഷം അമ്മമാരായ ഞങ്ങളെ ഭവാനു രക്ഷിക്കേണ്ടതാണു്. പ്രഭോ, ഭവാനെൻ പ്രസാദത്താൽ ഞങ്ങൾക്കു് അർക്കയമായ സ്വർ്ഗ്ഗാനുഭവം ഉണ്ടാകണം. ഭവാനു ഞങ്ങളുടെ മകനായി, ഞങ്ങളോടുള്ള കടം വീട്ടേണ്ടതാണു്.

സ്കന്ദൻ—അനിന്ദിതകളായ നിങ്ങൾ എന്റെ അമ്മമാരും ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മകനും തന്നെ. നിങ്ങളിരിക്കുന്നതു മുഴുവൻ അങ്ങിനെതന്നെ സാധിക്കും.

അപ്പോൾ ഏതോ പര്യവരൻ ഭാവിച്ചു ഇന്ദ്രനോടു കാൽക്കുറുത്താണെന്നു സ്കന്ദൻ ചോദിച്ചു.

ഇന്ദ്രൻ—മോഹിണിയുടെ ഇളയ സഹോദരിയായ അഭിജിത് നക്ഷത്രം ജ്യേഷ്ഠതയെ സംബന്ധിച്ചുണ്ടായ

കൾ സ്തുതിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ ഭവാനെയും മാതാവായി ഭവാനാൽ പൂജിതരാകണം.

സ്കന്ദൻ—നിങ്ങൾ എന്റെ മാതാക്കളാണ്. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മകനുമാണ്. നിങ്ങൾക്ക് ഏതൊരിയ്യെത്തയാണ് ഞാൻ ചെയ്യുന്നത്?

മാതാക്കൾ—ഈ ലോകത്തിൽ മാതാക്കളായി കല്പിച്ച പരിചിന്തിതകളായ ബ്രാഹ്മി, മാധവശാപി മുതലായ വർണ്ണശാപിതർ ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടുകയും അവർക്ക് അതില്ലാതാകുകയും വേണം. ഞങ്ങളുടേതാണ് ലോകത്തിൽ പൂജകൾ. അവരായതുകൊണ്ട്. ഞങ്ങളുടെ പ്രജകളെ അവർ ഹരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരെ ഞങ്ങൾക്കു തരണം.

സ്കന്ദൻ—ഈ പ്രജകളെ ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു തന്നാലും അവരെ നിങ്ങൾക്കു കൈക്കൊള്ളുവാൻ കഴികയില്ല. വേറെ പ്രജകളെ നിങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നതായാൽ അവരെ ഞാൻ തരാം.

മാതാക്കൾ—“ബ്രാഹ്മി മുതലായ ഈ മാതാക്കളുടെ പ്രജകളെയും ഭവാനിൽനിന്നു വേർപെട്ട അവരുടെ (ഈ പ്രജകളുടെ) പിതാക്കളെയും ഞങ്ങൾക്കു ഭുജിക്കുവാൻ കിട്ടേണമെന്നാണ് ആഗ്രഹം.”

സ്കന്ദൻ—“അങ്ങിനെ പറയുന്നതു കഷ്ടമാണ്. നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ വേറെ പ്രജകളെത്തരാം. ഞാൻ നിങ്ങളെ നമസ്കരിക്കുന്നു. പ്രജകളെ നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചാലും.”

മാതാക്കൾ—ഭവാനെൻ പ്രീതിക്കു പാത്രമാകുന്ന പ്രജകളെയെല്ലാം ഞങ്ങൾ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളാം. ഞങ്ങൾക്കു ഭവാനോടൊന്നിച്ച് എന്നും പാക്കേണമെന്നുണ്ട്.

സ്കന്ദൻ—യൗവനമാകും മുമ്പു പതിനാറു വയസ്സുവരെ നിങ്ങൾ പ്രജകളെ വിവിധഭാവത്തിൽ ബാധിച്ചു കൊള്ളുക. അവ്യയനായ രാജ്യത്തെ ഞാൻ സ്വയം സൃഷ്ടിച്ചു നിങ്ങൾക്കു തരാം. അവനോടുകൂടി സന്ധ്യം പൂജിതമായി നിങ്ങൾക്കു വാഴാം.

ഉടനെ സ്കന്ദന്റെ ദേഹത്തിൽനിന്നു അഗ്നിതുല്യം മഹാപ്രഭയോടുകൂടിയ ഒരു പുരുഷൻ മന്ത്രിപ്രജകളെ ഉദ്ദീക്ഷവാനായി ആവിർവിച്ചു. അവൻ ജനിച്ച ഉടനെ വിശന്നു തളിർന്നു സംജ്ഞകളെ ഭൂമിയിൽ വീണു പോയി. സ്കന്ദന്റെ അനുജന്മയായ ആ അഗ്നിപ്രഭൻ രാജ്യരൂപനായ ഗ്രാമമായി. ആ ഗ്രാമത്തെ സ്കന്ദാപസ്തരമെന്നു പണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നു. മഹാരാജ്യമായ വിനതയാണു ശക്തിഗ്രാമം. പൂതനാരാജ്യസിന്ധു പുതനഗ്രാമമെന്നു വിളിക്കുന്നു. ശീതപുതന ഘോരവും ദാരുണവുമായ രൂപത്തോടുകൂടി പ്രജകളെ കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്ന ഭീഷണപിശാചിയാണു്. ആ ഘോരദർശന മനുഷ്യസ്ത്രീകളുടെ ഗർഭങ്ങളെ ഹരിക്കുന്നു. അഭിതിയായ രേവതിയാണു ദൈവതഗ്രാമം. ബാലന്മാരെ മഹാഘോരമായി ബാധിക്കുന്ന മഹാഗ്രാമമാണതു്. ശിശുവും സംകൊണ്ടു സന്തുഷ്ടനാകുന്ന ദിവാസഭയും ദൈത്യമാതാവുമായ ദിതി മുഖമണ്ഡകയാണു്. സ്കന്ദനു വളരേറ്റുപോൾ സംഭവിച്ച കരോരകരമാനുഭവവും ഗർഭകുളായ മഹാഗ്രാമങ്ങളായി. അവതന്നെ പരസ്സരം രേഖാഭയത്താണുമാനായിത്തീർന്നു. ആ ഘോരകർമ്മികൾ ജനിക്കുവാൻപോകുന്ന ബാലന്മാരെല്ലാം പിടികൂട്ട

നം. ഗോകുളം മോതാവായ സുരയിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ടുണ്ടാകുന്നി മനുഷ്യശിശുക്കളെ തിന്നുന്നത്. പട്ടികളുടെ മോതാവായ സരമയും മനുഷികളുടെ ഗർഭങ്ങളെ ഹരിക്കുന്ന ദേവിയാണ്. വൃക്ഷങ്ങളുടെ മോതാവു കരളെത്തിലാണ് (കരിങ്ങാലിയിൽ) പാർക്കുന്നത്. ആ വാദസൗമ്യയും ഭൂതാനുകമ്പിനിയുമാണ്. അതു കൊണ്ടു കാളത്തിൽ ആ ദേവിനെ പുത്രാർച്ചികളായ മനുഷ്യർ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഇവകൂടാതെ മധുരാംസപ്രിയങ്ങളായ ഗ്രഹങ്ങൾ വേറെ പതിനെട്ടുണ്ണും കൂടിയുണ്ട്. അവയെല്ലാം ഇന്ദ്രാരില്ലത്തിൽ പത്തുനാൾ മുഴുവൻ ഇടവിടാതെ നില്ക്കും. സപ്തമോതാവായ കറ്റ സുകൃശരീരിണിയായി ഗർഭിണിയിൽ പ്രവേശിച്ചു ഗർഭത്തെ തിന്നു. ഗന്ധർവ്വമോതാവു ചെയ്യുന്നത് ഗർഭത്തെ അപഹരിച്ച് ഓടിക്കൊണ്ടു പോകുകയാണ്. അതു കൊണ്ടാണു മനുഷ്യസ്ത്രീകൾക്കു ഗർഭം അലസുന്നത് അപ്പാരസ്സുകളുടെ ജനനി ഗർഭത്തെ അപഹരിക്കുമ്പോൾ ഗർഭം നഷ്ടമായി എന്നു പറയുന്നു. രക്തസംഗമപുത്രിയായി സ്ത്രീകൾ ധാത്രിയായി ലോഹിതയായി എന്നൊരു ദേവിയുണ്ടു്. ഈ ദേവിനെ കടമ്പുമാരത്തിലാണു പൂജിക്കുന്നത്. പുരുഷന്മാരിൽ തദ്ദേവൻ സ്ത്രീകൾ വിതാവായിരിക്കുംപോലെ സ്ത്രീകളിൽ ആയുസ്സു നന്ദൻ മോതാവാണ്. ആ ആയുനെ കരമസിദ്ധിക്കായി മനുഷ്യർ പൂജിക്കുന്നു. ഇവയെല്ലാമാണു ബാലന്മാരെ സംബന്ധിച്ച മഹാഗ്രഹങ്ങൾ. ഇവ ബാലന്മാർക്കു പതിനാറു വയസ്സാകുന്നതുവരെ അമംഗളമുണ്ടാക്കും. ഇപ്പോൾ ഇവിടെപ്പറഞ്ഞ മറ്റുഗണങ്ങളും പുരുഷഗ്രഹങ്ങളും

സ്കന്ദഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്. സ്കന്ദധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടും ബലിശാമനങ്ങളെക്കൊണ്ടും വിശേഷിച്ചു സ്കന്ദസുഖകൊണ്ടും ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ശരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങിനെ ഇവയെപ്പറ്റിപ്പോൽ ഇവ മനുഷ്യർക്കു ശുഭത്തെ തരും. ഇവയെ വഴിപാലെ പൂജിക്കയും നമസ്കരിക്കയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് ആയുസ്സും വിജയവുമുണ്ടാകും. ജാത്രത്തിലും സ്വപ്നത്തിലും ദേവന്മാരെ കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നാൽ ദേവഗ്രന്ഥവും ഇരിക്കുമ്പോഴും കിടക്കുമ്പോഴുമെല്ലാം വിതൃക്കളാകുമ്പോൾ വിതൃഗ്രന്ഥവും സിദ്ധന്മാരെ ധിക്കരിച്ച് അവരുടെ ശാപമരവാൽ സിദ്ധഗ്രന്ഥവും എപ്പോഴും വിവിധരൂപങ്ങളും വിവിധഗന്ധങ്ങളും അനുഭവിക്കുന്നതായി തോന്നിക്കൊണ്ടിരുന്നാൽ രാക്ഷസഗ്രന്ഥവും മനുഷ്യനെ ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് അറിയേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങിനെ തന്നെ പിശാചഗ്രന്ഥം യക്ഷഗ്രന്ഥം എന്നിവയും മനുഷ്യരെ ബാധിക്കും. ഇവയാൽ മനുഷ്യർക്ക് ഉന്മാദമുണ്ടാകുന്നതാണ്. ക്രീഡാകാമൻ, ഭോക്തൃകാമൻ, അഭികാമൻ എന്നിങ്ങിനെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മൂന്നുവിധമാണ്. ഏഴുപതു വയസ്സുവരെ മനുഷ്യർക്കു ഗ്രന്ഥപീഡയുണ്ടാകും. അതിനപ്പുറം ഗ്രന്ഥതുല്യമായ ജപമാണ് ബാധിക്കുക. ജിതേന്ദ്രിയനും ശുദ്ധായുഷിതനും, ദാനനും, ശുദ്ധിയും നിത്യോത്സാഹിയുമായ ആ സ്ത്രീകളിൽനിന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം ഒഴിഞ്ഞുപോകും. മഹേശ്വരഭക്തന്മാരെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഒരിക്കലും സ്തംഭിക്കുകയില്ല.

ഇങ്ങിനെ സ്കന്ദൻ മാത്രക്കാൾക്കു പ്രിയം ചെയ്തുക

ഴിഞ്ഞപ്പോൾ സ്വപാഥ അവിടെ വന്നു തന്റെ അഭിലാഷം അറിയിച്ചു.

സ്വപാഥ—മകനേ നീ എന്റെ കൗരവപുത്രനാണ്. നീന്റെ പരമദുർല്ലഭമായ പ്രീതി എന്നിലുണ്ടാകുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

സ്കന്ദൻ—അമ്മേ ഞാൻ എത്ര രീതിയിലാണു ഭവതിയിൽ പ്രീതനാകേണ്ടതെന്ന് ആജ്ഞാപിച്ചാലും.

സ്വപാഥ—മഹാബാഹുവായ മകനേ, ഞാൻ ദക്ഷപുത്രിയാണ്. ഞാൻ ബാല്യം മുതൽക്കു അഗ്നിയെ കാമിച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ അഗ്നിയാവട്ടെ, തന്റെ കാമിനിയുണ്ടു ഞാനെന്ന് അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. എനിക്ക് അഗ്നിയോടു കൂടി ഏതെന്നും വാഴുന്നതിന് ആശയുണ്ട്.

സ്കന്ദൻ—അമ്മേ, ബ്രാഹ്മണർ മദ്ധ്യകവ്യങ്ങളെല്ലാം മന്ത്രപുഷ്പകം അഗ്നിയിൽ മോമിജമ്പോഴെല്ലാം സ്വപാഥ എന്നു പാഠത്തിട്ട അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നുള്ളു. സൽഫലസ്ഥിതനായ സുവൃത്തന്മാർ എപ്പോഴും ഇങ്ങിനെ തന്നെ ചെയ്യും. ശോഭനയായ ഭവതിയോടൊന്നിച്ചു അഗ്നി ഇനിയെന്നും വസിക്കുന്നുള്ളു.

ഈ വരസിദ്ധിയെ സന്തുഷ്ടനായ സ്വപാഥ ഭർത്താവായ അഗ്നിയോടു ചേർന്നു സ്കന്ദനെ കൊണ്ടുപിന്നീട് പ്രജാപതിയായ പിതാമഹൻ മഹാസേനനോടു ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—

“വത്സ, ത്രിപുരാന്തകനും മഹാഭവനമായ പിതാ വേദൊന്നിച്ചു നീ പോവുക. തദൻ അഗ്നിയിലും മക

സ്വർണ്ണയിലും ആവേശിച്ചിട്ടാണു സർവ്വലോകഹിതത്തിനു വേണ്ടി അപരാജിതനായ നിന്നെ ജനിച്ചിട്ടുത്.”

പിതാമഹവാക്യപ്രകാരം വിശുദ്ധസ്വപനായ മഹാസേനൻ മഹാദേവനെ പൂജിച്ചു. സ്കന്ദൻ അഭിഷേകം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ ശിവൻ പാർവ്വതിയോടുകൂടി ആയിരം സിംഹങ്ങളെ പൂട്ടിയ സൂര്യസന്നിഭമായ ഉത്തമരഥത്തിൽ കയറി ഭദ്രവടത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. ചരാചരങ്ങളെയെല്ലാം വിറപ്പിക്കുമുറു് അലറിക്കൊണ്ടു ചാരകേസരങ്ങളോടുകൂടിയ ആ സിംഹങ്ങൾ ആകാശത്തെത്തന്നെ വലിച്ചുകടിക്കുവെന്നു പോലെ മേല്പോട്ടുയർന്നു. ഇന്ദ്രചാപത്തോടുകൂടിയ മേഘത്തിൽ മിന്നലോടുകൂടിയ സൂര്യനെപ്പോലെ ആ രഥത്തിൽ ഉമയോടുകൂടിയ പശുപതിഭഗവാൻ ശോഭിച്ചു. മുഖിലായി നാവാഹനനായ കഞ്ചേരൻ പുഷ്പകത്തിൽ കയറി ഗുഹ്യകന്മാരോടുകൂടി യാത്രയായി. ഇന്ദ്രൻ സുരഗണസമേതം ഐരാവതസ്ഥനായി പൂജാർച്ചനായ വരദനെ പിന്തുടന്നു. ജ്യോതുകുഗ്രഹങ്ങളോടും യക്ഷരാക്ഷസന്മാരോടുംകൂടി മാലയണിഞ്ഞു് അലംകൃതനായി അമോഘനായ മഹാരാക്ഷസൻ വസുന്ദ്രാദികളോടുകൂടി വിചിത്രയോധികളായ ദേവന്മാരും അസംഖ്യം ഘോരവ്യാധികൾ നിരക്കച്ചുഴലവേ മൃത്യുവോടുകൂടിക്കൊന്നുപ്രപന്നായ യമനും മൂന്നു ഘോരശിഖരങ്ങളോടുകൂടി അഴകിൽ അലംകൃതമായ വിജയമെന്ന മഹേശ്വരപുത്രവും, പലപല ജലജന്തുക്കളാൽ ആവൃതരായി ജലേശ്വരനും ഉഗ്രരൂപനുമായ വരുണനും, ആയുധോത്തമങ്ങളായ ഗദാമുസലാദികളോടും മ

ഹാപ്രമോയ ഹരത്രത്തോടും മുനിജനസേവിതമായ ക
 മണ്ഡലുവോടും ശ്രീപുണ്ണമായ ദണ്ഡോടുംകൂടി, ഭൂമി,
 അംഗിസ്സ മുതലായ മഹർഷികളാലും ദൈവതങ്ങളാ
 ലും പൂജിതനായി ശിവന്റെ കന്മയും, പ്രധികൾ ഭൂജ
 ഗഗന്ധവ്യാനാർ, അപ്പരോഗണങ്ങൾ, നദികൾ, സമുദ്ര
 ണ്ഡം, ഗ്രഹങ്ങൾ, നക്ഷത്രങ്ങൾ, ദേവപുത്രന്മാർ, പൂഷ്പ
 വർഷം ചെയ്തുകൊണ്ടു ചാരുരൂപകളും വിവിധാകാരകളു
 മായ വരംഗനകൾ, കൈകൂപ്പിക്കൊണ്ടു പാഞ്ചജന്യം,
 വെൺകൊരാൾക്കുട, ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു ചന്ദ്രൻ,
 വെഞ്ചാമരം വീശിക്കൊണ്ടു അഗ്നിവായുക്കൾ, പാവുരി
 യെ കൊണ്ടുടിക്കൊണ്ടു ഗൌരി, വിദ്യ, ഗന്ധാരി, കേ
 ശിനി, മിത്രസ, സാവിത്രി, മുതലായവർ, കവികൃതങ്ങളാ
 യ സ്തുതിസമൃദ്ധങ്ങൾ, മുമ്പിൽ കൊടിപിടിച്ചുകൊണ്ടു
 ശുശ്രൂണപുഷ്പതന്മ ശിവസഖാവുമായ മാർക്കണ്ഡേയം,
 ലോകത്തിന്നു് ആനന്ദദായകനും യക്ഷേന്ദ്രനുമായ പിം
 ഗലൻ എന്നിവരെല്ലാം തേജസ്സാൽ ഹർഷവർണ്ണനായ
 മഹാദേവനെ അനുഗമിച്ചു. ബ്രഹ്മണ്യനും കൃത്തികാസു
 തനുമായ ദേവസേനാപതി ദേവസൈന്യത്തോടുകൂടി മ
 ത്ത്യന്മാർ സൽക്കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു പൂജിക്കുന്ന ദൈവത
 പും തദ്ദൻ ഇന്ദ്രൻ പിതാമഹൻ എന്നിങ്ങനെ വിവി
 ധാകാരങ്ങൾ ചേർന്ന മഹേശ്വരനും ശിവനെന്നു വിദ്യോ
 തനുമായ ദേവേശന്റെ പിന്മുറ നട്ടുകൊണ്ടു. തന്നെ അ
 നുഗമിക്കുന്ന മകനെക്കണ്ടു ശിവൻ അരികേ വിളിച്ചു
 “മകനേ, എല്ലാ കാരുണ്യങ്ങളിലും ഏകപാദം എന്നെ ക
 ണ്ടുകൊള്ളുക! എന്നെ ദർശിക്കയും എന്നെ ഭജിക്കയും

ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു പാമശ്രോതസ്സുണ്ടാകും." എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു ഗാഢമായി ആശ്ലയിച്ചു. ഇതു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ അവിടെ കൊടുത്തായ ഉല്പാതങ്ങളുണ്ടായിക്കണ്ടു. അവയോൽ സർവ്വദേവന്മാരും പെട്ടെന്നു സമ്മോഹിച്ചുപോയി. നക്ഷത്രങ്ങളോടുകൂടി ആകാശം ഉജ്ജ്വലിക്കുകയും ഭൂവനം വല്ലാതെ മൃഗ്മിക്കുകയും ചെയ്തു. പാരിടം കലുങ്ങിയിരുന്ന അന്ധകാരത്തിൽ മുങ്ങി. ഈ ദാരുണഭാവങ്ങൾ കണ്ടു മഹാഭാഗനായ ശങ്കരനും ഉമയ്ക്കും ദേവന്മാർക്കും മഹഷികൾക്കും ഉള്ളു കലങ്ങി. ഇങ്ങിനെ ഇവർ മോഹിതരായിരിക്കുമ്പോൾ, വൻമലഃപാലെയും കരിമുകിൽപോലെയും നാനാഘോരമായുധങ്ങൾ ധരിച്ച ഒരു മഹാസൈന്യം എതിർപ്പെട്ടു. എണ്ണിയാലൊട്ടുണ്ടാത്ത ആ ദാരുണന്മാർ പലതും വിളിച്ചുപറഞ്ഞു ഗജമുക്കൊണ്ടു ദേവന്മാരോടും ശങ്കരഭഗവാനോടും പാഞ്ഞുവന്നതിന്റെ ആ ശത്രുക്കൾക്കിടയിൽ ദേവന്മാർ തുടരെത്തുടരെ ബാണജാലം വർഷിച്ചുവെങ്കിലും ആ ഭീഷണന്മാർ പ്രയോഗിച്ച പർവ്വതം ഗദപരിഷം പ്രാസം മുതലായ ഘോരായുധങ്ങളോടു ദേവസൈന്യം ക്ഷണംകൊണ്ടു നിലവിട്ടു ചിതറി പിന്തിരിഞ്ഞോടുകയാണുണ്ടായത്. ദൈത്യന്മാർ രട്ടിക്കയാൽ ദേവസൈന്യം, ഗജങ്ങൾ, അശ്വങ്ങൾ, ആയുധങ്ങൾ, മഥങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം മുറിഞ്ഞു പുറംതിരിഞ്ഞു മറഞ്ഞു. അഗ്നി പിടിപെട്ടു കാനനത്തിൽ ദഹിച്ചുവീഴുന്ന മഹാവൃക്ഷങ്ങളെത്തോലാലെ അസുരബാധയാൽ ദേവദന്ധന്മാർ വീണുതൂടങ്ങി. മെയ്യും തലയും മുറിഞ്ഞു ആ മഹാമണത്തിൽ പലരും മൃത

രാ. യാൽ ജീതായിത്തീൻ ദേവന്മാർ നാഥനില്ലാതായി ഉഴുന്ന് എങ്ങോട്ടെന്നില്ലാതെ ഭാടക തന്നെ ചെയ്തു. അതു കണ്ട ദേവേന്ദ്രൻ ആ യോധന്മാരെ വിളിച്ചു ദൈത്യമുദ്ര നത്തിനായി ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു ആശ്വസിപ്പിച്ചു.

“അല്ലയോ ശൂരന്മാരേ, നിങ്ങൾ പേടിക്കരുത്. നിങ്ങൾക്കു നന്മയുണ്ടാവട്ടെ. നിങ്ങൾ ആയുധങ്ങൾ ധരിക്കുക. നിങ്ങളുടെ മനസ്സു വിക്രമത്തിലേക്കു തിരിയട്ടെ. ഇപ്പോൾ വ്യഥയല്ല നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടത്. ദുർല്ലത്തന്മാരും ഘോരദൂഷണന്മാരായ ദാനവന്മാരെ നിങ്ങൾ ജയിക്കണം. എന്നോടൊപ്പം ഈ മഹാസുരന്മാർക്കിടയിൽ പാഞ്ഞുചെല്ലുവാൻ ഭയങ്ങവിൻ. നിങ്ങൾക്കു മംഗളം ഭവിക്കട്ടെ.”

ഇന്ദ്രന്റെ ഈ വിളി കേട്ടപ്പോൾ ദേവന്മാർ ആശ്വസിച്ചു തിരിയേ വന്നു. അവർ ഇന്ദ്രനെ ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ട് അസുരന്മാരോടു് ഉറച്ചുനിന്നു പൊരുതി. മഹാബലന്മാരായ മരുതന്മാർക്കും മഹാഭാഗന്മാരായ സുദ്ധ്യന്മാർ വസുക്കൾ മുതലായവരും ദൈത്യസൈന്യത്തോടു കൂട്ടത്തോടെ എത്തിത്തു. അവർ ക്രുദ്ധരായി ശത്രുസൈന്യത്തിൽ തെരുതെരു അമ്പുകൾ തൂകി. ആ ശരങ്ങൾ ദൈത്യശരീരത്തിൽനിന്നു ധാരാളം മകുതം കടിച്ചു. ദാനവദേഹങ്ങളെ പിളർന്നുപാഞ്ഞു ചെല്ലുന്ത കൂമമ്പുകൾ പർവ്വതങ്ങളിൽനിന്നു സുപ്പങ്ങളെന്തപോലെ ചുറ്റും വീഴുന്നതു കാണായിവന്നു. അമ്പുകളോടു മുറിഞ്ഞു തകർന്ന ദൈത്യശരീരങ്ങൾ പൊട്ടിപ്പിളർന്നു കാർന്നിരപോലെ

സർവ്വത വീണതുകൂടി ഇങ്ങിനെ ആ യുദ്ധത്തിൽ ദേവ
ഗണത്താൽ വിവിധശരങ്ങളെക്കൊണ്ടു സംരക്ഷിക്കുന്നതിന്നു
ദാനവസൈന്യം കൂടെ വിന്തിരിഞ്ഞുനിന്നു. അതു കണ്ടു ദേവന്മാർ മരിച്ച സന്ദർഭത്താൽ ആയു
ധങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാൻ ആർത്തുവിളിക്കുകയും പെരുമ്പ
രകൾ തുടങ്ങിയതുകൊണ്ടു മുഴക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ദേ
വന്മാരും ദൈത്യന്മാരും പരസ്പരം കൊന്നുകൊണ്ടു മ
കതമാംസങ്ങളാൽ പങ്കിലമായിത്തീർന്നു. യുദ്ധത്തിൽ ഏ
കപ്പെട്ട വിവിധവേഷങ്ങളിൽനിന്നു മഹാശബ്ദം പുറപ്പെ
ട്ടുവിട്ടു. ഘോരദാനവന്മാർ ഭീഷണമായി ഗർജിച്ചു. ഇ
ടത്തുനിൽക്കേ ദൈത്യസൈന്യത്തിൽനിന്നു മഹാ
ബലനായ മഹിഷാസുരൻ കൈ നെടിയ മലയെടുത്തു
കൊണ്ടു മുന്നോട്ടിറങ്ങി. മേഘങ്ങൾ മൂടുന്ന ആദി
ത്യനെപ്പോലെ പ്രശോഭിക്കുന്ന അവൻ മലയെന്തി വ
രുന്നതു കണ്ടു ദേവന്മാർ പാഞ്ഞുതുടങ്ങി. മഹിഷൻ
ആ ഭീമകാരമായ പാർവതത്തെ ദേവസൈന്യമദ്ധ്യത്തി
ലേക്കു ഏറിത്തു. അതോടു പതിനായിരം ദേവന്മാർ മ
രിച്ചുപോയി. സിംഹം മാനുകൾക്കിടയിലെന്നപോലെ,
മഹിഷൻ ദാനവസൈന്യത്തോടുകൂടി ദേവസൈന്യത്തി
ൽ പാഞ്ഞുകയറി അടിച്ചതുകൊണ്ടു. ഇന്ദ്രാദിദേവന്മാർ
ഏറ്റവും ഭീതരായി ആയുധങ്ങളും കൊടികളും കൈ
വിട്ടു ഓടിമാഞ്ഞു. അപ്പോൾ ക്രൂരനായ മഹിഷൻ
പെട്ടെന്ന് ഓടിച്ചെന്നു അടുത്തുനിന്നു ആ മഹാദേ
വൻ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മഹാമന്തിന്റെ അടുത്തുനി
ന്നു വിടിച്ചു. മന്ദ്രാലത്തിൽ മഹിഷൻ കയറിയ

ചാടിപ്പിടിച്ചതുകൂടി ആകാശവും ഭൂമിയും കരയ്ക്കു
 യും മഹഷികൾ മോരിച്ചു വീഴുകയും ചെയ്തു. മേഘതു
 ല്യന്മാരും മഹാകായന്മാരും ആയ ദൈത്യന്മാരായട്ടെ
 തങ്ങൾക്കു ജയം കിട്ടിയെന്നു നിശ്ചയിച്ചു സന്തോഷം
 കവിഞ്ഞ് ആഞ്ഞുവിളിച്ചു. സർവ്വഭൂതനാഥനായ ഭഗ
 വാനാകട്ടെ, യുദ്ധത്തിൽ മഹിഷനെ കൊല്ലുന്നതിന്
 ആ ദുരാത്മാവിന്റെ അന്തകനായ കാന്തികേയനെ
 സ്മരിച്ചു. ഔദ്യോഗിക മഹിഷൻ അദ്രാഥത്തെ നോക്കി
 ദേവന്മാരെ വിറപ്പിക്കുകയും അസുരന്മാരെ ചിരിപ്പിക്കു
 യും ചെയ്തുകൊണ്ട് ഗർജ്ജിക്കുവെ അസുരന്മാർക്ക് അത്തരം
 മോഹാഭയം നേരിട്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ട് മഹാസേനൻ ശ്രോ
 ധത്താൽ സൂര്യനെപ്പോലെ ജ്വലിച്ചുകൊണ്ട് അവിടെ
 വന്നു രക്തവസ്ത്രം ധരിച്ച രക്തമാലകൾ ചാത്തി പൊ
 ന്ചട്ടയെന്നിങ്ങു രക്താശപതനം പൂട്ടിയ ആദിത്യതുല്യ
 വും കനകപ്രഭുവുമായ രഥത്തിൽ കയറി മഹിഷനോടു്
 ഇടഞ്ഞുവരുന്ന മഹാബാഹുവായ കമാനകന്റെ ദേ
 വസൈന്യം പോക്കുത്തിലേക്കു തിരിച്ചു പാഞ്ഞുവന്നു.
 മഹിഷനെ കുത്തിപ്പിളുക്കുവാൻ കെൽപ്പുള്ള ഉജ്ജ്വലി
 തമായ വേലുട്ടത്തു മഹാബലനായ മഹാസേനൻ ഉപ
 ശോടെ ചാട്ടി. ആ ചേൽ ദൈത്യന്മാന്റെ മഹാശിര
 സ്സ് അടിയോടെ മുറിച്ചുതള്ളി; തലമുറ മഹിഷൻ ച
 ഈവീഴുകയും ചെയ്തു. അവന്റെ തല പതിനാലു യോ
 ജന അകലെയാണു തെറിച്ചുവീണതു. പശ്ചതംപോലെ
 വഴിമടച്ചുകിടക്കുന്ന ആ ശിരസ്സാൽ ഉത്തരകന്മാരാജ്യ
 ത്തിലേക്കു യഥാസുഖം കടക്കുവാൻ ആക്കം കഴിയാ

തായി. വേൽ ചാട്ടമ്പോഴൊക്കെയും അതു അറകായി
 രം ശത്രുക്കളെ കൊന്നു സ്കന്ദന്റെ കൈയിൽത്തന്നെ
 തിരിച്ചുവരുന്നതു സർവ്വതം കണ്ടു. ശ്രീമാനായ മഹാ
 സേനൻ ശരണർ പ്രയോഗിച്ചു കൊന്നൊടക്കിയതു ക
 ഴിച്ചു ബാക്കിയുള്ള ഘോരദൈത്യന്മാർ പേടിച്ചു വിര
 മ്ഭോടിപ്പോയി. സ്കന്ദന്റെ പാരിഷദന്മാരവളെ ദൈ
 ത്യന്മാരെ പിടിച്ചു ചോര കുടിച്ചു കൊന്നതിന് അങ്ങി
 നെയും അറകായിരംപേരെ നശിപ്പിച്ചു. ഒടുവിൽ അ
 സ്കന്ദത്തെ സൂര്യനും വൃഷ്ടങ്ങളെ അഗ്നിയും കാരി
 നെ കരറും ഏന്തപാലെ സ്കന്ദപാർഷദന്മാർ ദാനവ
 ന്മാരെ നിശ്ശേഷം മുടിച്ച് ഏറ്റവും സന്തോഷിച്ചുതുളി.
 കീർത്തിമാനായ സ്കന്ദൻ സ്വന്തം വീർത്താൽ ശത്രുക്ക
 ളെ ജയിച്ചു ദേവന്മാരുടെ പൂജയേറ്റുകൊണ്ടു മഹേശ്വ
 രന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്നു നമസ്കരിച്ചു. സർവ്വ രശ്മികൾ പ
 രത്തിയ സൂര്യനെപ്പോലെ പ്രശോഭിക്കുന്ന കാത്തികേ
 യൻ ശത്രുക്കളെയെല്ലാം നശിപ്പിച്ചു മഹാദേവന്റെ മ
 ുമ്പിൽ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു നിൽക്കുമ്പോൾ ദേവന്മാർ
 ചെന്ന് ആ മഹാസേനനെ അശ്ലേഷിച്ചു തന്റെ കൃത
 ജ്ഞതയെ വെളിപ്പെടുത്തി.

ഇത്ര:—“ബ്രഹ്മാവിൽനിന്നു കിട്ടിയ വരപ്രഭാവത്താ
 ട്ടുകിയ ഈ മഹിഷൻ ഭവാനാൽ ഇതാ ഹതനായി.
 ദേവന്മാരെ പുല്ലുപോലെ കരുതിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഈ
 ദേവകുലക്കനെ മഹാബാഹുവും വിജയിശ്രേഷ്ഠനുമായ
 ഭവൻ ഇനിയില്ലാതാക്കി വിട്ടു. ഞങ്ങളെ മുമ്പു
 കഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന മഹിഷതുല്യന്മാരായ

അനേകശതം സ്മാരികളേയും ഭവൻ നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. മറ്റുള്ള ദാനവന്മാരെ നൂറുകായിരവുമായി ഭവന്റെ അനുചരന്മാർ തിന്നുതീർക്കുകയും ചെയ്തു. ഉപരിയെന്നപോലെ ഭവൻ യുദ്ധത്തിൽ അജയ്യനായ പ്രഭുവാണ്. ഇന്ന് ഇവിടെ ചെയ്തതു ഭവന്റെ പ്രഥമകർമ്മമായി വിളിക്കാറുള്ളു. അക്ഷയമായ കീഴ്തി മൂന്നു ലോകങ്ങളിലും ഭവാനുണ്ടാകും. ഇന്നു മുതൽ സ്മാരികളെല്ലാവരും മഹാജനനായ ഭവന്റെ വശഗന്മാരാണ്.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു ഇന്ദ്രൻ ശിവാന്റെ അനുജൻ വാണി ദേവന്മാരെടുക്കൂടി സ്വസ്ഥാനത്തിലേക്കു പോയി. ഭദ്രപടത്തിൽനിന്നു തിരിയെ പോവുന്ന ഭടന്മാരെ ടു ഇദ്ദേഹം തന്നെപ്പോലെ സ്കന്ദനെ കരുതിക്കൊള്ളണമെന്ന് ഉണർത്തിക്കയ്യുമുണ്ടായി. ഇങ്ങിനെ സ്കന്ദൻ ദാനവഗണങ്ങളെക്കൊന്നു മഹർഷിമാരോട് പുജിതനായി ഭവേ പകൽക്കൊണ്ടു തൈലോക്യത്തേയും ജയിച്ചു സർവ്വ ജനവന്ദ്യനായി ശോഭിച്ചു.